EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 11 28
COM(2023) 724 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

dėl EURES veiklos 2020 m. liepos mėn. – 2022 m. birželio mėn.

pateikta pagal Reglamento (ES) 2016/589 33 straipsnį

Turinys

SANTRAUKA 1
PAGRINDINĖS SANTRUMPOS 3
1 ĮVADAS 4
2 PAGRINDINĖS EURES TINKLO VEIKLOS SRITYS 2020 M. LIEPOS MĖN. – 2022 M. BIRŽELIO MĖN. 6
2.1 Veikla EURES šalyse 6
2.1.1 Bendrosios paramos paslaugos darbuotojams ir darbdaviams 6
2.1.2 Specialios paramos paslaugos 7
2.1.3 Ištekliai ir valdymas 8
2.2 EURES Europos koordinavimo centro (EKC) teikiama horizontalioji parama 11
2.2.1 Parama koordinavimo ir valdymo srityse 11
2.2.2 EURES portalo valdymas bei plėtojimas ir susijusi parama IT srityje 11
2.2.3 Mokymas ir profesinis tobulėjimas 12
2.2.4 Tinklaveika, keitimasis gerąja patirtimi ir tarpusavio mokymasis 13
2.2.5 Informavimo ir komunikacijos veikla 13
2.2.6 Geografinio ir profesinio judumo analizė 13
2.2.7 Pameistrystei ir stažuotėms tinkamos bendradarbiavimo ir tarpininkavimo darbuotojams ir darbdaviams struktūros plėtojimas 14
2.2.8 Finansiniai ištekliai 14
3 REGLAMENTO ĮGYVENDINIMAS VALSTYBĖSE NARĖSE 14
3.1 Tinklo struktūra ir organizaciniai reikalai 15
3.1.1 Įgyvendinimas 15
3.1.2 Iššūkiai 15
3.2 EURES tinklo valdymas ir ryšiai su jam nepriklausančiomis organizacijomis. 15
3.2.1 Įgyvendinimas 15
3.2.2 Iššūkiai 16
3.3 Tinklo plėtra 16
3.3.1 Įgyvendinimas 16
3.3.2 Iššūkiai 16
3.4 Keitimasis informacija apie laisvas darbo vietas ir gyvenimo aprašymais 17
3.4.1 Įgyvendinimas 17
3.4.2 Iššūkiai 17

3.5 Paramos paslaugos 18
3.5.1 Įgyvendinimas 18
3.5.2 Iššūkiai 19
3.6 Keitimasis informacija, programavimas ir veiklos rezultatų vertinimas 19
3.6.1 Įgyvendinimas 19
3.6.2 Iššūkiai 19
3.7 Veiksmai, kurių imtasi atsižvelgiant į ankstesnio ataskaitinio laikotarpio rekomendacijas 19
4 REGLAMENTO ĮGYVENDINIMAS. EUROPOS KOMISIJOS IR EUROPOS KOORDINAVIMO CENTRO VEIKLA 20
4.1 Reglamento reikalavimai 20
4.2 Įgyvendinimas 21
4.3 Iššūkiai 21
4.4 Veiksmai, kurių imtasi atsižvelgiant į ankstesnio ataskaitinio laikotarpio rekomendacijas 22
5 IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS 23
5.1 Išvados 23
5.2 Europos darbo institucijos valdomam Europos koordinavimo centrui skirtos rekomendacijos 24
5.3 Pagrindinės Komisijai skirtos išvados 26

SANTRAUKA

Šioje dvimetėje ataskaitoje apžvelgiama EURES tinklo veikla, vykdyta nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2022 m. birželio 30 d., ir aprašoma EURES reglamento (ES) 2016/589 taikymo padėtis 2022 m. birželio mėn., kaip numatyta šio reglamento 33 straipsnyje. Pažymėtina, kad ataskaitoje apžvelgiamą laikotarpį paveikė COVID-19 pandemija, dėl kurios buvo uždarytos sienos, nustatytos izoliavimo priemonės ir apribotos kelionės.

EURES yra 1994 m. sukurtas bendradarbiavimo tinklas, kurį sudaro Europos Komisija (EK), Europos darbo institucija (EDI), nacionalinės valstybinės užimtumo tarnybos (VUT) ir kitos patvirtintos organizacijos, veikiančios visose ES šalyse, Islandijoje, Lichtenšteine, Norvegijoje, Šveicarijoje, o tam tikrais ataskaitinio laikotarpio etapais – ir Jungtinėje Karalystėje (toliau – EURES šalys). Pagrindinis EURES tinklo tikslas – remti sąžiningą darbo jėgos judumą Europos Sąjungoje. EURES paslaugas visose EURES šalyse teikia EURES darbuotojai, jos taip pat teikiamos per Europos darbo mobilumo portalą (EURES portalas).

Kaip reikalaujama pagal EURES reglamentą, 2021 m. Komisija paskelbė EURES veiklos ir šio reglamento poveikio *ex post* vertinimo ataskaitą. Atliekant šį vertinimą buvo nustatytos kelios tobulintinos sritys, o šios ataskaitos tikslas – apžvelgti pažangą, padarytą nuo 2020 m. antrojo pusmečio iki 2022 m. pirmojo pusmečio.

EURES tinklas labai aktyviai veikė nuo 2020 m. liepos mėn. iki 2022 m. birželio mėn. EURES tinklo darbuotojai išnagrinėjo 445 206 darbo prašymus ir įformino 718 168 laisvas darbo vietas, o visame tinkle buvo surengti 18 935 renginiai.

Veiklos lygmeniu pagrindinė EURES šalių veikla dabartiniu įgyvendinimo laikotarpiu buvo sutelkta į darbdaviams ir darbo ieškantiems asmenims teikiamas bendrąsias paramos paslaugas. Be to, šiame tinkle buvo teikiamos specialios paramos paslaugos, susijusios su pameistrystės ir stažuočių galimybėmis, pagalba pasamdžius darbuotoją ir judumo programomis. Ataskaitiniu laikotarpiu Komisija EURES Europos koordinavimo centro (EKC) funkcijas perdavė naujai įsteigtai EDI. Vis dėlto Komisija tebėra atsakinga už EURES teisėkūros ir politikos aspektus, taip pat už EURES finansavimo planus.

Reglamentavimo lygmeniu EURES šalys pranešė apie tam tikrą pažangą, padarytą EURES reglamento įgyvendinimo srityje:

- daugumoje EURES šalių įdiegta potencialių naujų narių ir partnerių patvirtinimo sistema jų tinklų plėtros tikslais ir jau patvirtinta keletas naujų narių ir partnerių. Pagal EURES reglamentą privačios užimtumo tarnybos ir susijusios tarnybos gali tapti tinklo partnerėmis. Vis dėlto pažanga atveriant tinklą kitiems partneriams tebėra menka;
- visos EURES šalys į EURES portalą perduoda informaciją apie laisvas darbo vietas, o dauguma jų iš nacionalinio lygmens į EURES portalą perkelia gyvenimo aprašymus. Tačiau informaciją apie stažuotes ir pameistrystę į EURES portalą perkelia tik pusė EURES šalių;
- beveik visos EURES šalys patvirtino Europos įgūdžių, gebėjimų, kvalifikacijos ir profesijų klasifikatorių (ESCO)[1] arba savo nacionalinius klasifikatorius suderino su ESCO, o kai kurios EURES šalys pradėjo į EURES portalą perduoti ESCO pagrįstą informaciją apie laisvas darbo vietas ir darbo prašymus.

Šioje ataskaitoje nagrinėjama, ar ir kaip įgyvendinamas EURES reglamentas. Nacionaliniai koordinavimo centrai (NKC) vis dar turi spręsti kai kuriuos šioje ataskaitoje aptariamus uždavinius ir šalinti kai kurias joje aptariamas kliūtis. Visų pirma dėl COVID-19 pandemijos labai sulėtėjo tinklo plėtra priimant naujus narius ir partnerius. Dar neišnaudotos visos galimybės didinti informuotumą apie EURES visoje Europoje. Be to, būtina toliau (automatizuotai) perduoti informaciją apie laisvas darbo vietas, taip pat užtikrinti, kad EURES portalui perduodami gyvenimo aprašymai ir darbo prašymai atitiktų EURES reglamente nustatytus norminius reikalavimus.

Norint pasiekti EURES reglamento tikslus ir toliau užtikrinti sąžiningą darbo jėgos judumą Europos Sąjungoje, EURES šalims ateityje rekomenduojama aktyviau siekti patvirtinti naujus narius bei partnerius. Atsižvelgiant į tai, kad EURES tinklas išsiplėtė, EURES šalys turėtų įvertinti savo vidaus valdymo ir veiklos koordinavimo mechanizmus, kad galėtų remti besiplečiantį tinklą. Šiuo laikotarpiu, kai labai trūksta darbo jėgos ir įgūdžių, EURES dar neišnaudoja galimybių siūlyti ES, kaip spręsti daugelyje sektorių ir regionų susidariusio darbo jėgos trūkumo problemą. Kad galėtų užtikrinti tinkamą, veiksmingą ir efektyvų tarpvalstybinį darbo jėgos pasiūlos ir paklausos derinimą, EURES šalys taip pat turi toliau siekti diegti automatinį informacijos apie laisvas darbo vietas ir gyvenimo aprašymų perdavimo mechanizmą, o tinklo prioritetu turėtų išlikti šiuo metu vykdomo nacionalinių klasifikavimo sistemų derinimo su ESCO užbaigimas.

[1] ESCO yra daugiakalbis Europos įgūdžių, gebėjimų, kvalifikacijos ir profesijų klasifikatorius. Daugiau informacijos galima rasti adresu https://esco.ec.europa.eu/lt.

PAGRINDINĖS SANTRUMPOS

Santrumpa	Aprašymas
API	taikomųjų programų sąsaja
CBP	tarpvalstybinės partnerystės grupės
CV	gyvenimo aprašymas
EaSI	užimtumo ir socialinių inovacijų programa
EK	Europos Komisija
ECG	EURES koordinavimo grupė
EKC	Europos koordinavimo centras
EEE	Europos ekonominė erdvė
EDI	Europos darbo institucija
EOJD	Europos internetinės darbo dienos
ESCO	Europos įgūdžių, kvalifikacijos ir profesijų klasifikatorius
ESF+	„Europos socialinis fondas +“
EURES portalas	Europos darbo mobilumo portalas
ES	Europos Sąjunga
FTE	etato ekvivalentas
LDV	laisva darbo vieta
DFP	daugiametė finansinė programa
NKC	nacionalinis koordinavimo centras
PC	programavimo ciklas
VUT	valstybinės užimtumo tarnybos
VVS	veiklos vertinimo sistema
BSV	bendrieji skaitmeniniai vartai
TJP	tikslinės judumo programos
JK	Jungtinė Karalystė
YFEJ	„Tavo pirmasis EURES darbas“
2FA	dvielementis tapatumo nustatymas

1 ĮVADAS

Šioje dvimetėje ataskaitoje apžvelgiama EURES tinklo veikla, vykdyta nuo 2020 m. liepos mėn. iki 2022 m. birželio mėn., ir aprašoma EURES reglamento (ES) 2016/589 (toliau – Reglamentas) taikymo padėtis 2022 m. birželio mėn. remiantis valstybių narių pateiktais pranešimais, kaip numatyta šio reglamento 33 straipsnyje.

Ataskaitiniu laikotarpiu EURES tinklo veikimui didelį poveikį padarė COVID-19 pandemijos protrūkis, o suinteresuotiesiems subjektams ilgą laiką teko spręsti problemas, susijusias su uždarytomis sienomis, izoliavimo priemonėmis ir kelionių ribojimu, o tai visiems sukėlė didelį netikrumą ir įtampą. Antra, 2022 m. kovo 4 d., valstybėms narėms vienbalsiai priėmė sprendimą dėl Laikinosios apsaugos direktyvos taikymo asmenims, bėgantiems nuo nepateisinamos Rusijos invazijos į Ukrainą. Taip milijonams perkeltųjų asmenų buvo suteikta apsauga ir galimybė patekti į darbo rinką, naudotis švietimo ir profesinio mokymo galimybėmis, taip pat gauti sveikatos priežiūros paslaugas. Kai kuriose EURES šalyse valstybinės užimtumo tarnybos (VUT) turėjo teikti pirmenybę užduotims, susijusioms su asmenų, bėgančių nuo Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą, priėmimu jų teritorijoje. Trečia, vadovaujantis Reglamento (ES) 2019/1149 6 straipsniu, organizaciniu požiūriu atsakomybė už EURES Europos koordinavimo centro (EKC) valdymą iš Europos Komisijos buvo perduota Europos darbo institucijai (EDI); šis perdavimas baigtas 2021 m. gegužės mėn. Galiausiai, 2021 m., praėjus penkeriems metams nuo Reglamento įsigaliojimo, Komisija užbaigė išsamų EURES *ex post* vertinimą[2], kaip reikalaujama Reglamente.

EURES yra 1994 m. sukurtas bendradarbiavimo tinklas, kurį sudaro Europos Komisija (EK), Europos darbo institucija (EDI), nacionalinės valstybinės užimtumo tarnybos (VUT) ir kiti nariai bei partneriai, veikiantys visose ES šalyse, Islandijoje, Jungtinėje Karalystėje, Lichtenšteine, Norvegijoje ir Šveicarijoje[3] (toliau – EURES šalys). Siekdamas palengvinti laisvą darbuotojų judėjimą, EURES darbuotojams ir darbdaviams teikia informaciją bei užimtumo rėmimo paslaugas ir stiprina savo narių organizacijų bendradarbiavimą bei keitimąsi informacija.

EURES reglamentu (ES) 2016/589 buvo sukurtas didesnis ir stipresnis valstybinių ir privačių Europos užimtumo tarnybų tinklas, kad būtų galima tarpvalstybiniu lygmeniu efektyviau keistis darbo rinkos informacija ir padėti vykdyti įdarbinimo procesą visoje ES / EEE. Pagrindiniai naujuoju EURES reglamentu nustatyti pokyčiai, palyginti su ankstesniu teisiniu pagrindu, yra susiję su skaidrumo didinimu didinant darbo vietų, apie kurias skelbiama EURES portale (įskaitant pameistrystės ir stažuočių pasiūlymus, kai užmezgami darbo santykiai), skaičių; laisvų darbo vietų ir gyvenimo aprašymų susiejimo internete funkcijos tobulinimu; būtiniausių sutartų paslaugų teikimu darbo ieškantiems asmenims bei darbdaviams ir tinklo plėtra. Reglamentą papildo šeši įgyvendinimo sprendimai[4], kuriais užtikrinamas vienodas įgyvendinimas visose EURES šalyse.

[2] Daugiau informacijos apie EURES *ex post* vertinimą galima rasti adresu https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8370&furtherPubs=yes.
[3] Jungtinės Karalystės narystė EURES tinkle nutraukta 2020 m. gruodžio 31 d.
[4] 2017 m. liepos 11 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1255 dėl formos, kurioje aprašomos organizacijų patvirtinimo EURES narėmis ir partnerėmis

Beveik 30 metų sėkmingai veikiantis EURES tinklas yra itin svarbi paramos darbo rinkai struktūros, kurią ES pastaruosius dešimtmečius kūrė siekdama padėti užtikrinti sąžiningą judumą ir gerinti socialinės ir ekonominės veiklos rezultatus, dalis. EURES paslaugos teikiamos dviem vienas kitą papildančiais kanalais: EURES darbuotojų tinkle, kurį sudaro visame tinkle dirbantys EURES darbuotojai, ir Europos darbo mobilumo portale (EURES portale), kuriame galima naudotis įvairiomis internetinėmis paslaugų priemonėmis.

EURES paslaugos darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams

- Pagalba darbo ieškantiems asmenims **ieškant darbo** ir darbdaviams **ieškant kandidatų** visoje Europoje
- Laisvų darbo vietų **susiejimas** su gyvenimo aprašymais EURES portale
- **Informavimo paslaugos, rekomendacijos** ir kitos su darbo jėgos judumu susijusios paramos paslaugos darbuotojams ir darbdaviams
- **Pagalba pasamdžius darbuotoją**
- Informacijos apie **gyvenimo ir darbo sąlygas** EURES šalyse, pavyzdžiui, apie mokesčius, pensijas, sveikatos draudimą ir socialinės apsaugos sistemą, teikimas
- Specialios paramos paslaugos pasienio darbuotojams ir darbdaviams **pasienio regionuose**
- Parama konkrečioms grupėms įgyvendinant su EURES susijusias **tikslines judumo programas**
- Dinaminių įdarbinimo renginių, organizuojamų platformoje **„Europos darbo dienos (internetu)“**, rėmimas

Pagal EURES reglamento 7 straipsnį EURES tinklą sudaro:

- EURES šalių paskirti nacionaliniai koordinavimo centrai (NKC),
  kurie paprastai yra susiję su jų valstybinėmis užimtumo tarnybomis (VUT) arba su darbo ministerija;
- Europos koordinavimo centras (EKC), už kurį dabar atsakinga Europos darbo institucija (EDI) Ir kuris NKC teikia horizontaliąją paramą;
- kiti EURES nariai ir partneriai, kurie pagal EURES reglamento 12 straipsnį

---

nacionalinės sistemos ir procedūros;
2017 m. liepos 11 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1256 dėl Sąjungos lygmens keitimosi informacija apie EURES tinklo nacionalines darbo programas formų ir procedūrų;
2017 m. liepos 11 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1257 dėl bendros sistemos techninių standartų ir formatų,
kad EURES portale būtų galima susieti laisvas darbo vietas su darbo prašymais ir gyvenimo aprašymais;
2018 m. vasario 2 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/170 dėl duomenų rinkimo ir analizės,
reikalingų stebint ir vertinant, kaip veikia EURES tinklas, vienodų išsamių specifikacijų;
2018 m. liepos 18 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1020 dėl Europos klasifikatoriaus įgūdžių, gebėjimų ir profesijų sąrašo,
skirto automatiniam susiejimui per bendrą IT platformą,
priėmimo ir atnaujinimo;
2018 m. liepos 18 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1021 dėl techninių standartų ir formatų,
kurių reikia norint užtikrinti automatinį susiejimą per bendrą IT platformą naudojantis Europos klasifikatoriumi ir nacionalinių sistemų bei Europos klasifikatoriaus sąveikumą.

yra EURES tinkle veiklą vykdančios organizacijos,
pavyzdžiui, privačios užimtumo tarnybos, socialiniai partneriai ir universitetai.

Komisija, Europos darbo institucija ir NKC kartu sudaro EURES tinklo Europos koordinavimo grupę (EKG), kuri atlieka tinkle vykdomos veiklos ir jo veikimo koordinatorės vaidmenį.

2 PAGRINDINĖS EURES TINKLO VEIKLOS SRITYS 2020 M. LIEPOS MĖN. – 2022 M. BIRŽELIO MĖN.

Šiame skirsnyje aprašoma pagrindinė EURES tinklo veikla ataskaitiniu laikotarpiu.

2.1 Veikla EURES šalyse

Bendravimas su darbdaviais ir darbo ieškančiais asmenimis, siekiant jiems padėti per įdarbinimo procesą ir jam pasibaigus, yra viena iš pagrindinių EURES šalių veiklos sričių ir yra suskirstyta į bendrąsias ir konkrečias paramos paslaugas.

2.1.1 Bendrosios paramos paslaugos darbuotojams ir darbdaviams

2.1.1.1 Darbo jėgos pasiūlos ir paklausos derinimas ir įdarbinimas

Nuo 2020 m. liepos mėn. iki 2022 m. birželio mėn. EURES darbuotojai išnagrinėjo **445 206 darbo prašymus** ir įformino **718 168 laisvas darbo vietas, t. y. gerokai mažiau nei ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, daugiausia dėl labai sulėtėjusios EURES veiklos pandemijos metu ir EURES darbuotojų skyrimo kitai VUT veiklai**. Visame tinkle surengti **18 935** renginiai. Iš jų **73 proc.** buvo informaciniai renginiai, **9 proc.** – darbuotojų paieškos renginiai, o likę **18 proc.** – bendra darbuotojų paieškos ir informavimo veikla.

Iki 2022 m. antrojo pusmečio pabaigos **EURES portalo savitarnos skiltyje užsiregistravo 93 186 darbo ieškantys asmenys** ir **5 919 darbdavių**. Konservatyviais skaičiavimais[5], EURES tinklas per EURES portalą arba nacionalinius EURES tinklus per 2020 m. antrąjį pusmetį padėjo įdarbinti **36 154 asmenis**, per 2021 m. – **24 463 asmenis**, o per 2022 m. pirmąjį pusmetį – **25 163 asmenis**[6].

2.1.1.2 Informacija ir rekomendacijos

EURES darbuotojai vykdo įvairią su darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams skirtos informacijos ir rekomendacijų teikimu susijusią veiklą, pavyzdžiui, teikia asmenines ir virtualias individualias konsultacijas, padeda rengti skelbimus apie laisvas darbo vietas, rengia praktinius seminarus ir internetinius renginius. Turimais duomenimis, nuo 2020 m. liepos mėn. iki 2022 m. birželio mėn. iš viso buvo surengta **5 516 313** individualių susitikimų su darbuotojais ir **372 616** susitikimų su darbdaviais. Kalbant apie susitikimus su darbuotojais ir darbdaviais, EURES konsultantai daugiausia bendravo su darbuotojais iš kitos EURES šalies (56 proc.), o 27 proc. susitikimų su darbdaviais EURES konsultantai surengė su kitos EURES šalies darbdaviais. Pagrindinė aptarimų su darbuotojais tema buvo įdarbinimas (40 proc. pokalbių), o populiariausia su darbdaviais aptarta tema buvo bendra informacija apie EURES (39 proc. pokalbių).

[5] Apibendrinus EURES veiklos vertinimo sistemos ir naudotojų pasitenkinimo apklausos rezultatus.
[6] Pažymėtina, kad darbuotojai / įmonės šiuos duomenis pateikia ne visada.

2.1.2 Specialios paramos paslaugos

2.1.2.1 Parama pasienio regionuose

2020–2022 m. pagal Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programą (EaSI) buvo remiamos **aštuonios tarpvalstybinės partnerystės grupės**[7]. EURES tarpvalstybinės partnerystės grupės – tai EURES narių arba partnerių ir tam tikrais atvejais kitų EURES tinklui nepriklausančių suinteresuotųjų subjektų grupės, kurios sukuria regionines ilgalaikio bendradarbiavimo pasienio regionuose struktūras, kad tarpvalstybiniams darbuotojams galėtų teikti paslaugas įdarbinimo, darbuotojų paieškos ir informacijos teikimo srityse.

2021 m. paskelbtas naujas kvietimas teikti pasiūlymus, pagal kurį **septynios tarpvalstybinės partnerystės grupės** 2022–2024 m. laikotarpiu gali gauti dotacijas pagal „Europos socialinio fondo +“ (ESF+) EaSI kryptį. EURES tarpvalstybinės partnerystės grupės pranešė surengusios **162 160 individualių susitikimų su darbo ieškančiais asmenimis**, iš kurių 39 022 susitikimai buvo surengti 2020 m. antrąjį pusmetį, 97 971 – 2021 m., o 25 167 – 2022 m. pirmąjį pusmetį. EURES tarpvalstybinės partnerystės grupės pranešė surengusios **28 079 individualius susitikimus su darbdaviais**, iš kurių 8 096 susitikimai buvo surengti 2020 m. antrąjį pusmetį, 16 727 – 2021 m., o 3 256 – 2022 m. pirmąjį pusmetį. 2022 m. pirmąjį pusmetį susitikimų sumažėjo dėl to, kad du projektai buvo užbaigti 2021 m. gruodžio mėn., o pagal naujus projektus, kuriems skirtas finansavimas, iki 2022 m. rudens veikla buvo vykdoma lėtai. Šioje ataskaitoje apžvelgiamu laikotarpiu tarpvalstybinės partnerystės grupės padėjo **darbo jėgos pasiūlą ir paklausą suderinti** daugiau kaip **11 694 kartus**. Tarpvalstybinės partnerystės grupių veikla visų pirma buvo sutelkta į **informacijos teikimą** darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams, o su jų atstovais daugiausia buvo aptariama socialinė apsauga, įdarbinimas ir bendro pobūdžio klausimai apie EURES.

2.1.2.2 EURES tikslinė judumo programa

2019 m. Komisija ėmėsi integruoto veiksmo – EURES tikslinės judumo programos, kad sujungtų dvi vykdomas profesinio judumo Europos Sąjungoje programas – „Tavo pirmasis EURES darbas“ bei „Reactivate“ – ir užtikrintų jų tęstinumą bei tolesnį plėtojimą įgyvendinant tikslinę judumo programą. Bendrasis tikslinės judumo programos tikslas – padėti ES / EEE darbo ieškantiems asmenims (visų pirma bedarbiams ir pažeidžiamų grupių atstovams) rasti darbą, stažuotės, pameistrystės galimybių kitoje ES valstybėje narėje ar EEE šalyje, o darbdaviams (ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms) – užpildyti sunkiai užpildomas laisvas darbo vietas įdarbinant darbuotojus iš kitų ES / EEE šalių. Šiuo metu už jos įgyvendinimą yra atsakingos Švedija, Vokietija ir Italija[8]. Dėl COVID-19 pandemijos įvairių projektų įgyvendinimas 2020 ir 2021 m. buvo sulėtėjęs[9].

2.1.2.3 Pagalba pasamdžius darbuotoją

Pagalbos pasamdžius darbuotoją tikslas – užtikrinti, kad judūs darbuotojai kuo geriau pritaptų naujoje darbo vietoje užsienyje. EURES šalys daug dėmesio skyrė tokiems klausimams kaip informacijos

[7] Finansinė parama tarpvalstybinės partnerystės grupėms skelbiant kvietimus teikti pasiūlymus, pvz., VP/2019/006. EaSI – EURES „tarpvalstybinės partnerystės iniciatyvas ir paramą EEE šalių ir socialinių partnerių bendradarbiavimui judumo Europos sąjungoje srityje įgyvendina Komisija“.

[8] 2020 m. antrąjį pusmetį projektų įgyvendinimui vadovavo Švedija ir Vokietija, 2021 m. pirmąjį pusmetį Vokietija vadovavo dar vieno projekto įgyvendinimui, o Italija – naujo projekto įgyvendinimui.

[9] Nuo 2020 m. sausio mėn. iki 2020 m. birželio mėn. tikslinės judumo programos projektai padėjo įdarbinti 3 607 asmenis; taip paremtos 239 mažosios ir vidutinės įmonės 30-yje šalių.

teikimas darbuotojams ir darbdaviams prieš pasirašant darbo sutartį. Iš viso **18 EURES šalių** pranešė, kad 2020 ir 2021 m. organizavo veiklą po įdarbinimo, o **24 EURES šalys** planavo šią veiklą vykdyti 2022 m. pagal savo darbo programas. Didžioji dalis tokios veiklos buvo informacijos ir rekomendacijų teikimas mokesčių ir socialinės apsaugos klausimais, taip pat rekomendacijų teikimas būsto paieškos, sutuoktinių įdarbinimo ir jų šeimų švietimo klausimais. Kai kuriose EURES šalyse atvykstantiems darbuotojams suteikiama dar daugiau galimybių ir siekiama juos išsaugoti siūlant nemokamus kalbų kursus, taip pat e. mokymosi galimybių, kad jie galėtų susirasti ilgalaikį darbą, taip skatinant jų integraciją.

2.1.2.4. Parama jaunimui. Pameistrystė ir stažuotės

Palyginti su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, veiklos, susijusios su pameistryste ir stažuotėmis užmezgus darbo santykius, mastas išaugo. 19 EURES šalių pranešė, kad 2020 m. organizavo veiklą, susijusią su parama pameistrystei ir stažuotėms, 2021 m. tokią veiklą organizavo 16 EURES šalių, o 2022 m. tokią veiklą pagal savo darbo programas planavo organizuoti 21 EURES šalis. Priežastys, dėl kurių kai kurios EURES šalys tokio pobūdžio veiklos nevykdo, yra susijusios su tuo, kad ji nepatenka į šalies VUT paslaugų taikymo sritį ir (arba) tokia praktika jų šalyje nėra įprasta.

Kai kuriose šalyse EURES portale keičiamasi informacija apie pameistrystės ir stažuočių pasiūlymus, iš viso per ataskaitinį laikotarpį buvo pateikti **212 726 pameistrystė**s ir **17 001 stažuotės** pasiūlymai.

2.1.3 Ištekliai ir valdymas

2.1.3.1 Žmogiškieji ištekliai

EURES darbuotojai yra konsultantai, su EURES projektais dirbantys nacionalinėse arba regioninėse VUT ir kitose EURES narių arba partnerių organizacijose[10]. Iš viso per ataskaitinį laikotarpį EURES darbuotojų skaičius padidėjo 13 proc., o etato ekvivalentų skaičius sumažėjo 11 proc. Tai reiškia, kad vykdyti EURES užduotis buvo skirta daugiau konsultantų, tačiau apskritai pagal etato ekvivalentus EURES reikmėms buvo skirta mažiau išteklių. 2020 m. antrojo pusmečio pabaigoje EURES tinkle dirbo **2 122 EURES darbuotojai** (**1 311**). 2021 m. pabaigoje aktyvių EURES darbuotojų skaičius padidėjo iki **2 421**, tačiau etato ekvivalentų skaičius sumažėjo iki 1 100. 2022 m. pirmąjį pusmetį aktyvių EURES darbuotojų skaičius šiek tiek sumažėjo – iki **2 405**, o etato ekvivalentų skaičius padidėjo iki 1 163[11].

2.1.3.2 Finansiniai ištekliai

NKC darbo biudžeto sudėtis ir dydis įvairiose EURES šalyse skiriasi. Remiantis NKC darbo programose[12] pateikta informacija, 7 EURES šalys nurodė, kad gavo Europos **finansavimą**, 9 EURES šalys nurodė gavusios tik **nacionalinį finansavimą**, o 4 šalys nurodė, kad gavo tik **kitokį finansavimą**. Likusios EURES šalys nurodė, kad gauna mišrų finansavimą iš įvairių šaltinių.

[10] Duomenys, kuriuos EURES šalys pateikė pagal veiklos vertinimo sistemą.
[11] Pažymėtina, kad duomenis apie etato ekvivalentus pateikia ne visos šalys.
[12] Kasmet NKC privalo pateikti darbo programą, kurioje būtų aprašyta, kokią veiklą jie planuoja vykdyti kitąmet.

Be to, finansiniai ištekliai taip pat skiriami projektams, vykdomiems EURES šalyse pagal **Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programą (EaSI)**[13] (nuo 2021 m. EURES kryptis tapo **ESF+** dalimi), pavyzdžiui, tikslinei judumo programai ir tarpvalstybinės partnerystės grupėms.

2.1.3.3 IT infrastruktūra

COVID-19 pandemija privertė plačiai taikyti nuotolinio darbo principą, o tai paspartino **EURES veiklos skaitmenizaciją**. EURES šalys užtikrino, kad EURES darbuotojai galėtų naudotis ne tik **IT įranga, leidžiančia jiems dirbti nuotoliniu būdu**, bet ir atitinkama **programine įranga, skirta posėdžiams ir renginiams internetu**. Darbo ieškantys asmenys ir darbdaviai taip pat ėmė dažniau ieškoti darbo / darbuotojų internetu. Todėl daugelis EURES šalių investavo į savo nacionalinių platformų / interneto svetainių atnaujinimą ir skaitmeninių paslaugų tobulinimą. Šį procesą paspartino ir Bendrųjų skaitmeninių vartų reglamentu[14] nustatyti kokybės standartai. Taip bus užtikrintas tolesnis EURES portalo sąveikumas su nacionalinėmis EURES platformomis.

Sąveikumo srityje EURES šalys toliau siekė tobulinti savo IT infrastruktūrą, kad į EURES portalą būtų galima perduoti informaciją apie laisvas darbo vietas ir gyvenimo aprašymus. Siekiant susieti laisvas darbo vietas ir gyvenimo aprašymus, bus taikomi Europos įgūdžių, gebėjimų ir profesijų klasifikatoriaus derinimo reikalavimai. Kad būtų palengvinta tinklo plėtra ir suderinta naujų EURES narių ir partnerių IT infrastruktūra (pvz., Nyderlanduose, Portugalijoje, Vengrijoje ir Vokietijoje), kai kuriose EURES šalyse buvo būtina atlikti tolesnius IT infrastruktūros pakeitimus.

Siekiant padidinti asmens duomenų saugumą EURES portale, 2022 m. sausio mėn. pradėta taikyti privaloma dvielemenčio tapatumo nustatymo sistema (2FA). Iki jos taikymo pradžios EURES portale buvo 151 731 registruota paskyra, įskaitant darbo ieškančių asmenų, įmonių vadovų ir kontaktinių asmenų, EURES narių ir partnerių paskyras. Praėjus dviem mėnesiams nuo tada, kai buvo įdiegta privaloma 2FA, registruotų paskyrų skaičius labai sumažėjo. Įgyvendintos kelios rizikos mažinimo priemonės, įskaitant informuotumo didinimo ir informavimo kampaniją, kurią keletą mėnesių vykdė EKC. Praėjus vienuolikai mėnesių nuo 2FA taikymo pradžios, rezultatai vis dar nepatenkinami. Nepaisant to, kad registruotų paskyrų skaičius išaugo 282 proc. (2022 m. antrąjį pusmetį –19 958), jis vis dar yra gerokai mažesnis už iki 2FA taikymo pradžios buvusių paskyrų skaičių. Darbo ieškantys asmenys, darbdaviai ir EURES nariai (daugiausia VUT) nenoriai naudojasi EURES paslaugomis, kurioms reikalingas 2FA „EU Login“ prisijungimas. Šiuo metu kaip papildomas taisomasis veiksmas svarstomas savanoriškas grįžimas prie vienelemenčio tapatumo nustatymo sistemos.

2.1.3.4 Valdymas ir bendradarbiavimas su suinteresuotaisiais subjektais

EURES tinklo plėtra yra vienas iš pagrindinių strateginių tinklo tikslų, todėl per ataskaitinį laikotarpį buvo nuolat siekiama paskatinti prie tinklo prisijungti kitus suinteresuotuosius subjektus. Vis dėlto dėl COVID-19 pandemijos tapo sudėtinga palaikyti ryšius ir pritraukti papildomų narių bei partnerių. Keletą mėnesių buvo neįmanoma rengti fizinių susitikimų, kuriuose naujiems suinteresuotiesiems subjektams būtų pristatoma EURES veikla, be to, pasikeitė VUT ir kitų užimtumo srities suinteresuotųjų subjektų prioritetai – dėmesys buvo sutelktas į kitas užduotis, kurioms darbotvarkėje

[13] Kvietimas teikti pasiūlymus VP/2019/010 „EaSI – EURES. Parama nacionalinių klasifikatorių aprašams rengti ir judiems darbuotojams skirtoms novatoriškoms nacionalinėms internetinėms paslaugoms plėtoti“.

[14] Reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų.

buvo suteikta pirmenybė reaguojant į pagrindinius pandemijos sukeltus asmens statuso pokyčius darbo rinkoje. 2021 m. viduryje panaikinus taikytas priemones, tapo lengviau atkurti ryšius su galimais suinteresuotaisiais subjektais.

2.1.3.5 Komunikacijos veikla EURES šalyse

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo surengti **12 887** renginiai, kuriuose dalyvavo **537 696** asmenys. Dažniausiai buvo organizuojami informaciniai renginiai, po to – mišrūs renginiai (informacija ir darbuotojų paieška) ir vien darbuotojų paieškos renginiai. Įvairių rūšių renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius atitiko tą patį modelį. Kuo daugiau renginių buvo surengta, tuo didesnė auditorija buvo pasiekiama, išskyrus 2021 m. antrąjį pusmetį[15].

Kai kurie nacionalinio lygmens renginiai buvo surengti bendradarbiaujant su kitais vietoje veikiančiais ES tinklais[16]. Bendradarbiavimas su kitais tinklais buvo naudingas sąveikos kūrimo būdas. Šio bendradarbiavimo pavyzdys – kartu su „Europe Direct“ centrais ir „Eurodesk“ tinklu surengtos studentams skirtos informacinės sesijos.

2020–2022 m. komunikacija daugiausia buvo vykdoma per socialinius tinklus („Facebook“, „Instagram“, „LinkedIn“ ir „Twitter“), o EURES socialinių tinklų auditorija per ataskaitinį laikotarpį padidėjo visuose socialinės žiniasklaidos kanaluose[17]. Vykdyta komunikacijos veikla apėmė bendro pobūdžio **informacines kampanijas** apie EURES paslaugas ir **konkrečioms grupėms ar sektoriams** skirtą komunikacijos veiklą (pavyzdžiui, Norvegija organizavo informacinius renginius jauniems darbo ieškantiems asmenims, o Rumunija – informacinius renginius sezoniniams darbuotojams). Kalbant apie bendro pobūdžio informacines kampanijas, 2021 m. EDI, bendradarbiaudama su Europos Komisija, EURES tinklu, Europos kovos su nedeklaruojamu darbu platforma, ES šalimis ir socialiniais partneriais, koordinavo kampaniją „#Rights4AllSeasons“; daugiausia dėmesio buvo skirta vykdymo užtikrinimo ir informavimo veiklai žemės ūkio sektoriuje. 2022-aisiais, kurie buvo paskelbti Europos jaunimo metais, EKC taip pat pradėjo jaunimui skirtą kampaniją, kuria siekta didinti informuotumą apie EURES paslaugas, kuriomis jie gali naudotis ieškodami darbo kitoje ES šalyje.

2.1.3.6 Veiklos stebėsena ir vertinimas

Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2018/170[18] nustatytos duomenų rinkimo ir analizės, reikalingų stebint, kaip veikia EURES tinklas, vienodos specifikacijos. 2018 m. pradėta taikyti EURES **veiklos vertinimo sistema (VVS)** buvo sukurta vienoda programavimo ir stebėsenos sistema nacionaliniu lygmeniu, taip pat palengvintas duomenų rinkimas visose EURES narių ir partnerių

[15] 2020 m. antrąjį pusmetį buvo surengti 2 248 renginiai, kuriuose dalyvavo 131 500 asmenų. 2021 m. pirmąjį pusmetį buvo surengti 2 945 renginiai, kuriuose dalyvavo 139 800 asmenų. 2021 m. antrąjį pusmetį buvo surengti 3 503 renginiai, tačiau juose dalyvavo tik 123 929 asmenys. 2022 m. antrąjį pusmetį buvo surengtas 4 191 renginys, kuriuose dalyvavo 142 467 asmenys.

[16] https://european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lt

[17] Socialiniame tinkle „Facebook“ sekėjų skaičius nuo 2020 m. antrojo pusmečio iki 2022 m. antrojo pusmečio išaugo nuo 497 461 iki 651 413. Socialiniame tinkle „Twitter“ sekėjų skaičius nuo 2020 m. antrojo pusmečio iki 2022 m. pirmojo pusmečio išaugo nuo 44 659 iki 49 665. Socialiniame tinkle „LinkedIn“ sekėjų skaičius nuo 2020 m. antrojo pusmečio iki 2022 m. pirmojo pusmečio išaugo nuo 156 375 iki 260 872. Kituose socialiniuose tinkluose sekėjų skaičius nuo 2020 m. antrojo pusmečio iki 2022 m. pirmojo pusmečio išaugo nuo 19 195 iki 25 638.

[18] Komisijos įgyvendinimo sprendimas dėl duomenų rinkimo ir analizės, reikalingų stebint ir vertinant, kaip veikia EURES tinklas, vienodų išsamių specifikacijų.

organizacijose. Nuo tada NKC kas šešis mėnesius teikia duomenis apie penkis pagrindinius rodiklius ir vienuolika tinklo rodiklių[19]. Todėl nuo tada galima palyginti veiklos rezultatus visame tinkle.

Be veiklos vertinimo sistemos, pagrindinė EURES šalių metinės veiklos stebėsenos priemonė yra **programavimo ciklas** (t. y. visų EURES šalių darbo programos). Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2017/1256[20] nustatytos per programavimo ciklą taikytinos procedūros ir formos. Kiekvienas NKC metinėje nacionalinėje veiklos ataskaitoje pateikia informaciją apie nacionalinio EURES tinklo rodiklius ir rezultatus, juos palygindamas su nacionalinėje darbo programoje nustatytais tikslais.

2.2 EURES Europos koordinavimo centro (EKC) teikiama horizontalioji parama

2.2.1 Parama koordinavimo ir valdymo srityse

EKC yra įgaliotas prižiūrėti skirtingus programavimo ciklo etapus, sudaryti jiems palankesnes sąlygas ir koordinuoti NKC planavimą. Kaip reikalaujama Reglamento (ES) 2019/1149 6 straipsnyje, 2021 m. gegužės mėn. **Komisija EKC veiklą perdavė EDI**.

EURES koordinavimo grupė[21] (EKG) yra pagrindinio forumo, padedančio EURES tinklui vykdyti savo veiklą, valdymo struktūra. Siekdama vadovauti tinklo veiklai, aptarti esamą padėtį, pristatyti naujausius pokyčius ir pasidalyti informacija bei geriausios patirties pavyzdžiais, EKG rengia reguliarius ir *ad hoc* posėdžius. Šiuose posėdžiuose dalyvauja visi NKC, Komisija ir EKC. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo surengti septyni EKG posėdžiai.

2.2.2 EURES portalo valdymas bei plėtojimas ir susijusi parama IT srityje

Komisijai perdavus įgaliojimus EDI, pastaroji tapo **EURES portalo sistemos valdytoja**. Vadovaudamasi EURES reglamentu, Komisija toliau vykdo portalo techninės plėtotės ir priežiūros valdymą.

Norint EURES portale įdiegti **automatinę susiejimo funkciją** (kaip reikalaujama pagal EURES reglamentą[22]), būtina, kad EURES šalys priimtų ESCO arba kad nacionalines klasifikavimo sistemas būtų galima **suderinti** su ESCO. Nors didžioji dauguma šalių šį derinimą užbaigė, kai kuriose šalyse derinimo arba tvirtinimo procesas vis dar vyksta. Todėl Komisija teikia paramą, kad būtų užtikrinta derinimo kokybė.

Be to, EKC, nuolat stebėdamas naudotojų patirtį portale, toliau rengė **naudotojų pasitenkinimo apklausas[23]**. Pastebėta, kad naudotojų pasitenkinimas šiek tiek sumažėjo, nes EURES portalo

[19] Kaip nurodyta EURES reglamento (ES) 2016/589 32 straipsnyje ir išsamiai išdėstyta Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2018/170 dėl duomenų rinkimo ir analizės, reikalingų stebint ir vertinant, kaip veikia EURES tinklas, vienodų išsamių specifikacijų 1 straipsnyje ir priede.
[20] Komisijos įgyvendinimo sprendimas dėl ES lygmens keitimosi informacija apie EURES tinklo nacionalines darbo programas formų ir procedūrų.
[21] Nuo 2021 m. gegužės mėn. EKG valdo EDI priklausantis EKC.
[22] Žr. Deleguotojo reglamento (ES) 2016/589 19 straipsnį.
[23] Ši apklausa buvo atliekama visą ataskaitinį laikotarpį; ją vis dar galima rasti serveryje „Europa“ adresu https://ec.europa.eu/eusurvey/trunner/EURESHelpdeskSurvey2022. Apklausos nuoroda yra įtraukta į EURES pagalbos tarnybos skaitmeninį parašą, nurodomą visuose e. paštu ir pokalbių internetu metu siunčiamuose pagalbos tarnybos atsakymuose. Per 24 mėnesių ataskaitinį laikotarpį apklausoje iš viso dalyvavo 1 188 naudotojai iš 19 808 apklausos klausimyną gavusių naudotojų.

internetinėmis paslaugomis buvo patenkinti arba labai patenkinti **80 proc.** apklausoje dalyvavusių naudotojų, palyginti su 95 proc. ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu.

Viena pagrindinių rekomendacijų, pateiktų atliekant *ex post* vertinimą, buvo EURES portalo patogumo naudotojams gerinimas. Ataskaitiniu laikotarpiu EKC toliau įgyvendino EURES portalo pakeitimus (pvz., patobulino filtravimo ir meniu funkcijas), tačiau suinteresuotieji subjektai pripažįsta, kad būtina tolesnė pažanga.

Nuo 2011 m. EKC administruoja platformą **Europos (internetinės) darbo dienos**[24] ir padeda rengti darbo dienas ir darbuotojų paieškos renginius. Ataskaitiniu laikotarpiu dėl COVID-19 pandemijos šie renginiai daugiausia vyko internetu, nors kai kurie buvo rengiami mišriu formatu. Nuo 2021 m. balandžio mėn. Europos (internetinių) darbo dienų organizavimą perėmė EDI; ji skyrė 700 tūkst. EUR renginiams 2021 m. balandžio–gruodžio mėn. Nuo 2022 m. sausio mėn. iki 2022 m. birželio mėn. EDI numatė 400 tūkst. EUR Europos (internetinėms) darbo dienoms finansuoti. Iš viso surengti 75 renginiai, palyginti su 65 renginiais per ankstesnį ataskaitinį laikotarpį.

2.2.3 Mokymas ir profesinis tobulėjimas

2022 m. sausio mėn. EURES darbuotojams sukurta **nauja EURES e. mokymosi platforma** ir pradėti nauji mokymo kursai siekiant patenkinti naujus mokymo poreikius.

Pagrindiniai mokymai ir toliau buvo rengiami nacionaliniu lygmeniu, kad būtų galima susipažinti su nacionaline perspektyva, visų pirma su tuo, kokia yra EURES struktūra kiekvienoje organizacijoje / šalyje, ir suteikti pagrindinių žinių apie EURES ir jos turimas priemones. Po to eina žinių stiprinimo etapas, kuriuo į mokymą įtraukiama europinė perspektyva ir kurį sudaro trys nuoseklaus mokymosi dalys: įsivertinimo priemonė ir motyvacija, internetinis arba tiesioginis mokymasis ir tinklaveikos praktinis seminaras, virtualieji moduliai. Galiausiai EURES akademija praplečia konkrečias EURES darbuotojų žinias tiek virtualaus, tiek tiesioginio mokymo metu, taip pat per tinklaveikos veiklą, įskaitant renginius ir praktinius seminarus. Mokymai apima įvairias temas, pavyzdžiui, mokymus apie ESCO derinimą, paslaugas darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams, komunikacijos priemones ir EURES portalą. Nuo 2020 m. liepos mėn. iki 2022 m. birželio mėn. iš viso buvo surengti **83 mokymo kursai**, kuriuose dalyvavo **2 674 EURES darbuotojai**.

Pagalbos tarnybos funkcija ir toliau buvo užtikrinama teikiant pagalbą visiems EURES portalo naudotojams ir tarnyboms (t. y. darbo ieškantiems asmenims, darbdaviams, EURES narių ir partnerių organizacijų darbuotojams, NKC ir lankytojams). Be kitų dalykų, atsakoma į visas užklausas dėl EURES portale (įskaitant ekstraneto skiltį[25]) teikiamų paslaugų, taip pat dėl profesinio judumo. Ataskaitiniu laikotarpiu EURES pagalbos tarnyba išnagrinėjo **23 678 naudotojų užklausas**, t. y. gerokai mažiau nei ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, per kurį buvo išnagrinėtos 61 779 naudotojų užklausos.

[24] Europos (internetinės) darbo dienos yra platforma, padedanti organizacijoms tarpininkėms (pavyzdžiui, valstybinėms užimtumo tarnyboms) surengti tiek tiesioginius, tiek internetinius darbuotojų paieškos renginius, kurie žinomi kaip Europos darbo dienos. Ši platforma sukurta 2011 m.

[25] Ekstranetas yra EURES portalo skiltis, kuria gali naudotis tik vidaus naudotojai, pavyzdžiui, EURES konsultantai, nacionaliniai koordinatoriai ir EKC darbuotojai. Jis padeda lengviau koordinuoti veiksmus, keistis informacija ir atlikti administracines užduotis.

2.2.4 Tinklaveika, keitimasis gerąja patirtimi ir tarpusavio mokymasis

Tinklaveikai, tarpusavio mokymuisi ir keitimuisi gerąja patirtimi EURES tinkle ir toliau buvo sudaromos palankios sąlygos. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo sukurta nauja **EURES ekstraneto**[26] versija. Šia informacija gali naudotis visi EURES tinkle dalyvaujantys darbuotojai. Naujojoje ekstraneto versijoje yra žinių bazė, dokumentų saugykla ir kelios kitos praktinės priemonės bei paslaugų programos, tačiau ji tapo **saugesnė ir patogesnė naudoti**.

Be reguliariai vykstančių EKG posėdžių, kartu su visų EURES šalių atstovais buvo rengiami **tarpusavio mokymosi renginiai** ir **darbo grupių posėdžiai**[27]. Ataskaitiniu laikotarpiu surengti penki tarpusavio mokymosi renginiai: vienas apie Europos (internetines) darbo dienas[28], du – apie programavimo ciklą[29] ir dar du – apie veiklos vertinimo sistemą[30].

2.2.5 Informavimo ir komunikacijos veikla

Ataskaitiniu laikotarpiu EURES tinklas parengė **naują komunikacijos strategiją**, kurią NKC vis dar įgyvendina. Naująja strategija siekiama remti EURES paslaugas įgyvendinant du pagrindinius komunikacijos tikslus: 1) gerinti ir didinti informuotumą apie EURES ir jo žinomumą, be kita ko, parengti naują brošiūrą, kurioje EURES būtų pristatytas holistiškai, ir 2) skatinti ir palengvinti aktyvesnį EURES narių ir partnerių, EKC, NKC, Komisijos ir tinklui nepriklausančių suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą. Nacionaliniams koordinavimo centrams buvo parengtas rekomendacinis dokumentas, kuriuo siekiama padėti įgyvendinti visą strategiją nacionaliniu lygmeniu, taip pat buvo pasiūlyta tiesioginė EKC komunikacijos grupės parama NKC.

EKC aktyviai vykdo **komunikacijos veiklą**, įskaitant **EURES paskyrų socialinėje žiniasklaidoje** valdymą, ir turi **316 926** sekėjus socialiniame tinkle „Facebook“, **42 636** sekėjus socialiniame tinkle „Twitter“, **6 390** – socialiniame tinkle „Instagram“ (nuo EKC veikimo pradžios 2021 m.), **73 008** – socialiniame tinkle „LinkedIn“, taip pat **9 000 abonentų** ir yra paskelbęs **25 vaizdo įrašus** tinkle „YouTube“. Be to, ataskaitiniu laikotarpiu EURES portale buvo paskelbta **daugiau kaip 90 naujienų straipsnių** ir kas mėnesį buvo siunčiami tiek vidaus, tiek išorės naudotojams skirti naujienlaiškiai.

EURES NKC ir priimti nariai bei partneriai buvo įtraukti į Komisijos rengiamą žemėlapį „Europos Sąjunga šalia manęs“[31]. Šis žemėlapis yra priemonė, padedanti nustatyti kiekviename regione veikiančių ES centrų geografinę buvimo vietą ir sužinoti apie jų teikiamas paslaugas. Kitas žingsnis – įtraukti vietos paslaugų centrus, t. y. EURES konsultantus.

2.2.6 Geografinio ir profesinio judumo analizė

Vykdydama geografinio ir profesinio judumo tendencijų analizę, Komisija pagal EURES reglamento 29 straipsnį paskelbė **dvi darbo jėgos judumo Europos Sąjungoje ataskaitas** (t. y. 2020 m.

[26] EURES ekstranetas yra viso EURES tinklo intraneto pavadinimas.
[27] Pagal EDI steigimo reglamentą Institucija turi galimybę sudaryti darbo grupes konkrečiai užduočiai vykdyti arba konkrečiai politikos sričiai apžvelgti. Iki šiol EDI turi keturias specialias darbo grupes, kuriose valstybių narių, Komisijos ir socialinių partnerių atstovai dalijasi savo praktine patirtimi konkrečia tema: Informacijos darbo grupė, Patikrinimų darbo grupė, Tarpininkavimo darbo grupė ir Europos kovos su nedeklaruojamu darbu platforma.
[28] Šis tarpusavio mokymosi renginys įvyko 2021 m. rugsėjo 30 d.
[29] Šie du tarpusavio mokymosi renginiai įvyko atitinkamai 2020 ir 2021 m. spalio mėn.
[30] Šie du tarpusavio mokymosi renginiai įvyko atitinkamai 2020 m. rugsėjo 17 d. ir 2022 m. vasario 24 d.
[31] Nuoroda – https://european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lt.

ataskaitą[32] ir 2021 m. ataskaitą[33]), kuriose pateikiama pagrindinė informacija apie darbo jėgos judumo ES ir ELPA šalyse srautus ir modelius, o daugiausia dėmesio skiriama judžių darbuotojų padėčiai darbo rinkoje ir lyčių aspektui. Be to, pasinaudojus NKC pateikta informacija ir Europos darbo jėgos tyrimo analize, **buvo paskelbtos dvi profesijų pertekliaus ir trūkumo 2020 ir 2021 m. tyrimo ataskaitos**[34].

2.2.7 Pameistrystei ir stažuotėms tinkamos bendradarbiavimo ir tarpininkavimo darbuotojams ir darbdaviams struktūros plėtojimas

Ataskaitiniu laikotarpiu EKC nedėjo jokių papildomų pastangų toliau plėtoti pameistrystei ir stažuotėms tinkamą bendradarbiavimo ir tarpininkavimo darbuotojams ir darbdaviams struktūrą, nors ankstesnėje ataskaitoje tokia rekomendacija buvo pateikta. Tai daugiausia susiję su veiklos tęstinumui teikiama pirmenybe EKC funkcijas perduodant EDI. Be to, daugelyje šalių esama teisinių apribojimų, kad būtų galima remti tolesnį pameistrystei ir stažuotėms tinkamos tarpininkavimo darbuotojams ir darbdaviams struktūros plėtojimą.

2.2.8 Finansiniai ištekliai

Nuo tada, kai EKC funkcijos iš Komisijos buvo perduotos EDI, EURES veikla finansuojama iš skirtingų finansavimo šaltinių, o visa horizontalioji parama dabar yra įtraukta į EDI biudžetą. Kadangi kompetencijos perdavimas EDI vyko palaipsniui, 2021 m. pradžioje iš EDI biudžeto buvo finansuojama dar ne visa veikla. Dėl to EDI EURES veiklai galėjo skirti santykinai mažesnį biudžetą, palyginti su 2022 m. 2021 m. iš šios biudžeto eilutės skirta 7,5 mln. EUR, o 2022 m. ši suma padidėjo iki 9,9 mln. EUR[35].

3 REGLAMENTO ĮGYVENDINIMAS VALSTYBĖSE NARĖSE

Šiame skyriuje aprašoma, kaip įgyvendinti pagrindiniai naujojo EURES reglamento pakeitimai, palyginti su ankstesniu teisiniu pagrindu. Pakeitimai, be kita ko, buvo susiję su visos viešai skelbiamos informacijos apie laisvas darbo vietas, visų gyvenimo aprašymų, dėl kurių darbo ieškantys asmenys davė sutikimą, perdavimu, laisvų darbo vietų ir gyvenimo aprašymų kodavimu pagal Europos klasifikatorių, EURES tinklo išplėtimu įtraukiant naujus narius ir partnerius, taip pat pameistrystės ir stažuočių pasiūlymų, kai užmezgami darbo santykiai, perdavimu.

Šiame skirsnyje pateikiama analizė grindžiama tiesiogiai iš NKC gautais duomenimis atsakant į apklausos ir kontrolinio sąrašo, kurie buvo išplatinti rengiant šią dvimetę ataskaitą, klausimus ir yra papildyta kitais EKC pateiktais informacijos šaltiniais. Kiekviename tolesniame poskirsnyje aptariami įvairūs EURES reglamento įgyvendinimo aspektai ir pirmiausia pateikiama suvestinė lentelė[36], kurioje nurodomi išplatinto įgyvendinimo kontrolinio sąrašo rezultatai (žr. toliau pateikiamą paaiškinimą).

[32] 2020 m. darbo jėgos judumo Europos Sąjungoje metinė ataskaita.
[33] 2021 m. darbo jėgos judumo Europos Sąjungoje metinė ataskaita.
[34] Europos Komisija, 2020 ir 2021 m. darbo jėgos trūkumo ir pertekliaus ataskaita.
[35] 2022 m. biudžetas yra didesnis, nes iki 2021 m. gegužės 26 d. EKC vis dar priklausė Komisijai.
[36] Kai nenurodomas joks kitas šaltinis, tolesniuose skirsniuose pateikti rezultatai grindžiami NKC kontrolinių sąrašų ir apklausų, išplatintų rengiant šią ataskaitą, duomenimis.
Atkreipkite dėmesį į tai, kad veiksmą sudaro kelios veiksmo dalys, kurios lentelėje nėra išsamiai aprašytos. Veiksmas laikomas užbaigtu (žalia), jei užbaigtos visos to veiksmo dalys. Veiksmas laikomas neužbaigtu (raudona), jei nėra užbaigta nė viena to veiksmo dalis. Kai yra užbaigtos ne visos veiksmo dalys arba visos jos yra užbaigtos ne iki galo, visas veiksmas laikomas užbaigtu iš dalies (oranžinė).

Komisija toliau analizuos, kaip valstybės narės laikosi visų Reglamento reikalavimų, ir prireikus imsis atitinkamų priemonių.

Apibendrinamųjų lentelių paaiškinimai

	Duomenų nėra*
	Netaikoma**
V	Užbaigta
Δ	Iš dalies užbaigta
X	Neužbaigta

**NKC duomenų neturi arba duomenys nebuvo pateikti.*

3.1 Tinklo struktūra ir organizaciniai reikalai

I. Tinklo struktūra ir organizaciniai reikalai	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LV	LU	MT	NL	PL	PT	RO	SI	SK	SE	CH	IS	LI	NO
1 veiksmas. Nacionalinio koordinavimo centro paskyrimas (9 straipsnio 1 dalis)	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
2 veiksmas. Atstovo į koordinavimo grupę paskyrimas (14 straipsnis)	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
3 veiksmas. Su EURES tinklo veikla susijusių valstybinių užimtumo tarnybų paskyrimas EURES narėmis (10 straipsnis)	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Δ	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Δ	V	V	V
4 veiksmas. Nustatymas, kurios EURES tinkle veikiančios organizacijos tęs veiklą pereinamuoju laikotarpiu (40 straipsnis)	V	V	V	Δ		V	V	Δ		V	V			V	V	V	Δ		Δ	V	V	V	Δ	Δ	V	Δ	V	Δ	Δ		

3.1.1 Įgyvendinimas

Visos EURES šalys paskyrė **NKC ir atstovus į EKG, taip pat VUT paskyrė EURES narėmis**. Tik kai kurios veiksmo dalys, susijusios su 10 straipsniu[37], nelaikomos visiškai užbaigtomis Kroatijos ir Šveicarijos atveju.

3.1.2 Iššūkiai

EURES šalys nepranešė apie jokius konkrečius iššūkius įgyvendinant šiuos reikalavimus.

3.2 EURES tinklo valdymas ir ryšiai su jam nepriklausančiomis organizacijomis

II. EURES tinklo valdymas ir ryšiai su jam nepriklausančiomis organizacijomis	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LV	LU	MT	NL	PL	PT	RO	SI	SK	SE	CH	IS	LI	NO
1 veiksmas. Bendradarbiavimo su suinteresuotaisiais subjektais atnaujinimas (9 straipsnio 7 dalis)	V	V	V	Δ	Δ	Δ	V	V	Δ	V	Δ	Δ	Δ	V	Δ	V	V	V	V	V	V	Δ	V	Δ	V	Δ	V	Δ	Δ		Δ
2 veiksmas. Bendradarbiavimo su kitomis Sąjungos informavimo ir konsultavimo tarnybomis ir tinklais atnaujinimas (16 straipsnio 2 dalis)	V	V	V	Δ		Δ	V	V	Δ	V	Δ	Δ	V	V	Δ	V	V	V	V	V	V	V	V	Δ	V	V	V	Δ	Δ		V
3 veiksmas. Dialogas su nacionalinio lygmens socialiniais partneriais (16 straipsnio 3 dalis)	V	V	V	Δ		V	V	V	Δ	V	Δ	Δ	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Δ	Δ	V	V	Δ	V	Δ	Δ		
4 veiksmas. Bendradarbiavimo su atitinkamomis kompetentingomis institucijomis užmezgimas (26 straipsnio 2 dalis)	V	V	V	Δ		V	V	V	Δ	V	Δ	Δ	V	V	Δ	V	Δ	V	V	V	V	V	V	V	V	Δ	V	V	Δ		V

3.2.1 Įgyvendinimas

2020–2022 m. beveik visos EURES šalys ėmėsi keleto veiksmų, siekdamos **stiprinti bendradarbiavimą ir dialogą su įvairiomis suinteresuotųjų subjektų organizacijomis**, kompetentingomis institucijomis ir ES informavimo ir konsultavimo tarnybomis. Tačiau dėl **COVID-19 pandemijos** buvo sunku nuolat palaikyti ryšius su suinteresuotaisiais subjektais.

[37] Pažymėtina, kad 3 veiksmas „valstybinių užimtumo tarnybų, susijusių su EURES tinklo veikla, skyrimas EURES narėmis (10 straipsnis)“ Kroatijos ir Šveicarijos atveju laikomas iš dalies užbaigtu. Iš tiesų jos paskyrė savo VUT EURES narėmis, tačiau kai kurios veiksmo dalys dar neužbaigtos.
Kalbant apie Šveicariją, veiksmo dalys „ar pranešėte EKC apie nustatytas VUT ir pateikėte paaiškinimus, jei yra pokyčių, palyginti su iki Reglamento įsigaliojimo buvusia padėtimi“ ir „jei pasikeitė padėtis, palyginti su iki Reglamento įsigaliojimo buvusia padėtimi, ar pranešėte VUT apie pokyčius, kurie nebebus įtraukiami, ir atkreipėte jų dėmesį į pasekmes“ yra iš dalies užbaigtos.
Kalbant apie Kroatiją, apie veiksmo dalis „jei yra pokyčių, palyginti su iki Reglamento įsigaliojimo buvusia padėtimi, ar pranešėte VUT apie pokyčius, kurie nebebus įtraukiami, ir atkreipėte jų dėmesį į pasekmes“ ir „jei yra pokyčių, palyginti su iki Reglamento įsigaliojimo buvusia padėtimi, ar pagalbos tarnybai pateikėte išsamią informaciją apie EURES portalo darbuotojų paskyras, kurios turi būti uždarytos ir nuo kurios datos?“ Duomenų nėra.

Pandemija atskleidė gerai veikiančių valdymo struktūrų ir tinklų svarbą. Krizės metu EURES konsultantai pademonstravo atsparumą ir lankstumą, nes greitai prisitaikė prie internetinio darbo ir savo užduočių prioritetų perkėlimo, be kita ko, remdamiesi nuolat kintančia informacija laiku teikė konkrečią informaciją darbdaviams ir darbo ieškantiems asmenims apie COVID-19 priemones.

EURES taip pat buvo itin naudingas pasienio regionuose, kur darbdaviams ir darbo ieškantiems asmenims reikėjo kuo skubiau būti informuotiems apie COVID-19 priemones. Pavyzdžiui, kai kurie EURES konsultantai prisijungė prie regioninių darbo grupių sparčiai besikeičiančių darbo sąlygų klausimais. NKC pranešė, kad nors šis laikotarpis buvo sudėtingas, ryšiai su kitomis šalimis (pvz., administracija, prekybos rūmais, darbuotojais ir įmonėmis) sustiprėjo.

3.2.2 Iššūkiai

Kaip ir anksčiau, pagrindiniai sunkumai, su kuriais EURES šalys ir toliau susiduria, yra kliūtys palaikant ryšius su išorės suinteresuotaisiais subjektais, kurių ataskaitiniu laikotarpiu dar padaugėjo dėl pandemijos (žr. pirmiau esantį skirsnį).

3.3 Tinklo plėtra

III. Tinklo plėtra	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LV	LU	MT	NL	PL	PT	RO	SI	SK	SE	CH	IS	LI	NO
1 veiksmas. Pasirengimas taikyti patvirtinimo sistemą (11 straipsnis)	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Δ	X		Y
2 veiksmas. Patvirtinimo sistemos įgyvendinimas (11 ir 12 straipsniai)	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Δ	X		Y
3 veiksmas. Atitiktis įgyvendinimo akto reikalavimams pagal 11 straipsnio 8 dalį (*jei jis taikomas (neprivalomas įgyvendinimo aktas) ir, jei taikomas, kam išieškotųjų*)	Y	Y	Y	Y		Y	Y	Y	Y	Y		Δ	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y		X		Y
4 veiksmas. Stebėsena, kaip nariai ir partneriai laikosi reikalavimų	Y	Y	Y	Y		Y	Y	Y		Y		Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y		Y	Y	Y	Y	X	X		Y

3.3.1 Įgyvendinimas

Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos 27 EURES šalys pranešė Komisijai apie tai, kad sukūrė ir įdiegė organizacijų **patvirtinimo** narėmis ir partnerėmis **sistemą**, o septynios šalys šiuo metu ją įgyvendina. Nors dauguma EURES šalių toliau siekė plėsti EURES tinklą, kai kurios iš jų COVID-19 pandemijos metu tam teikti pirmenybės negalėjo. Šio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje EURES tinklas patvirtino 26 privačius narius ir 62 partnerius iš visų 238 viešųjų ir privačiųjų organizacijų[38]. Nors dauguma šalių jau yra įdiegusios **EURES narių ir partnerių atitikties stebėsenos sistemas**, kai kuriose šalyse dar reikia imtis papildomų veiksmų[39].

3.3.2 Iššūkiai

Naujų narių ir partnerių skaičius didėjo lėčiau, nei tikėtasi. Ši tendencija jau buvo pastebėta ankstesnėje dvimetėje ataskaitoje ir buvo dar svarbesnė dabartiniu ataskaitiniu laikotarpiu dėl COVID-19 pandemijos, dėl kurios NKC buvo priverstos teikti pirmenybę kitoms užduotims. Kai kurios šalys įvedė papildomus patvirtinimo EURES narėmis arba partnerėmis reikalavimus, tačiau šie reikalavimai gali trukdyti EURES tinklo plėtrai.

[38] Išsamią visų EURES narių ir partnerių apžvalgą galima rasti adresu https://eures.ec.europa.eu/eures-services/eures-your-country_lt.

[39] Vienas NKC paminėjo, kad dėl pandemijos šis procesas šiek tiek vėlavo ir kad jam trūksta išteklių atitikties stebėsenai. Kai kurie NKC taip pat paminėjo, kad jie dar neturi narių ir partnerių.

3.4 Keitimasis informacija apie laisvas darbo vietas ir gyvenimo aprašymais

IV. Keitimosi duomenimis mechanizmai, matomumas ir galimybės naudotis priemonėmis ir saveikumas	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LV	LU	MT	NL	PL	PT	RO	SI	SK	SE	CH	IS	LI	NO
1 veiksmas. Pasirengimas naujam požiūriui į laisvų darbo vietų ir gyvenimo aprašymų skaidrumą (17 straipsnis)	V	V	△	V	△	V	V	V	V	V		V	△	△	V	V	V	V	V	V	V	V	V	△	V	V	V	△	△		V
2 veiksmas. Gebėjimas keistis informacija apie nacionalinę praktiką ir duomenų naudojimo klausimus	V	△	V	V		V	V	V	V	V		V	△	△	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	△	△	△	△		△
3 veiksmas. Pasirengimas keistis informacija apie pameistrystės ir stažuočių galimybes	V	X	V	X		V		△		△		△	△	X	X	V	V	X			V	V	△	△		△				V
4 veiksmas. Atitiktis įgyvendinimo akto reikalavimams pagal 17 straipsnio 8 dalį	V	V	V	V		V	V	V	V	V		V	△	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	△	V	X	△		V
5 veiksmas. Stebėsena, kaip nariai ir, atitinkamais atvejais, partneriai laikosi reikalavimų	V	V	V	V		V	V	V	V	V		V	△	△	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	X	X		V
6 veiksmas. EURES matomumas nacionaliniu lygmeniu (18 straipsnio 1 ir 2 dalys)	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	△	V	V	V	V	V		V	V	△	△	V	V	V	V	△	△		V
7 veiksmas. Prieiga prie EURES portalo bylas tvarkantiems asmenims be techninių kliūčių (18 straipsnio 3 dalis ir 32 konstatuojamoji dalis)	V	V	V	V	△	△	V	V	V	V		V	△	V	V	△	V	V	V	V	V	△	△	△	V	V	V	△	△		V
8 veiksmas. Bendras koordinuojamas kanalas (9 straipsnio 2 dalies a punktas ir 18 straipsnio 4 dalis)	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	△	△	V	V	V	△	V	V	V	△	△	V	V	V	V	△	△		V
9 veiksmas. Automatinis susiejimas (19 straipsnis)	V	V	V		△	△	V	△	V	V		△	△	△	△	V	△	V	V	V	V	△	V	△	V	△	V	△	△		△
10 veiksmas. Atitiktis įgyvendinimo akto reikalavimams pagal 19 straipsnio 6 dalį	V	V	△	V		V	V	V	V	V		V	△	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	△	△		V

3.4.1 Įgyvendinimas

EURES reglamento 17 straipsnio 1 dalies nuostatose numatyta, kad šalys turėtų perduoti EURES portalui informaciją apie visas laisvas darbo vietas ir visus darbo prašymus arba gyvenimo aprašymus, jei darbuotojas yra davęs sutikimą tą informaciją skelbti ir EURES portale. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos **visos EURES šalys nacionaliniu lygmeniu buvo įdiegusios sistemas**, pagal kurias informacija apie **laisvas darbo vietas** perduodama į EURES portalą. Kalbant apie **gyvenimo aprašymus**, **28 EURES šalys** nacionaliniu lygmeniu **kūrė arba jau buvo sukūrusios sistemas**, kad tuos gyvenimo aprašymus būtų galima perkelti į EURES portalą[40] bendru koordinuojamu kanalu.

ESCO tvirtinimo arba derinimo su nusistovėjusiomis nacionalinėmis klasifikavimo sistemomis ir gyvenimo aprašymų bei informacijos apie laisvas darbo vietas perdavimo sutartu formatu procesas tebevyko[41]. Nuo paskutinės ataskaitos pateikimo dauguma EURES šalių stengėsi suderinti arba patvirtinti ESCO. 2022 m. birželio mėn. duomenimis, **18 EURES šalių** jau buvo suderinusios ESCO su savo nacionalinėmis klasifikavimo sistemomis. Dar keturios EURES šalys jau buvo patvirtinusios ESCO. **Trys EURES šalys** jau buvo suderinusios ESCO su savo nacionalinėmis įgūdžių sistemomis. Dar **keturios EURES šalys** jau buvo jį patvirtinusios.

3.4.2 Iššūkiai

Kalbant apie **ESCO patvirtinimo / derinimo procedūrą**, dar ne visos EURES šalys sugebėjo įvykdyti savo teisinius įsipareigojimus. Tebėra sunkumų, susijusių su Įgyvendinimo sprendime (ES) 2018/1021 nustatytų atitikmenų lentelių formatavimo techninių standartų laikymusi, o tai labai svarbu siekiant užtikrinti sąveikumą bendroje EURES IT platformoje. Nustatytų atitikmenų (nacionalinių klasifikavimo sistemų ir ESCO) kokybė įvairiose šalyse skiriasi ir bus peržiūrima. Tinkamas nustatytų atitikmenų santykių naudojimas kelia susirūpinimą vienarūšiškumo ir nuoseklumo požiūriu, nes siekiant sėkmingai įgyvendinti automatinį susiejimą portale labai svarbu užtikrinti aukštos kokybės atitikmenis.

[40] Buvo sukurta 30 prieigos taškų, per kuriuos gyvenimo aprašymus buvo galima perkelti į portalą. Pažymėtina, kad Belgijoje yra trys prieigos taškai („BE Actiris“, „BE Forem“ ir „BE VDAB“).

[41] Reikėtų pažymėti, kad EURES šalių vykdomas ESCO patvirtinimo arba derinimo įgyvendinimas yra teisinis įpareigojimas, suteikiantis galimybę tinkle dalytis gyvenimo aprašymais ir informacija apie laisvas darbo vietas. Komisija prižiūri, kaip EURES šalys laikosi reikalavimų, ir susisiekė su reikalavimų dar neatitinkančiomis šalimis, kad jos pateiktų tam tikrų paaiškinimų.

Kalbant apie gyvenimo aprašymų perkėlimą į EURES portalą, NKC, kurie dar neįgyvendino šio perkėlimo, pabrėžė, kad tai dažnai lemia **nacionalinio lygmens IT problemos**[42]. Įvertinus į EURES portalą perkeltų gyvenimo aprašymų ir informacijos apie laisvas darbo vietas skaičių, atrodo, kad kai kurių NKC perduotų gyvenimo aprašymų skaičius tebėra nedidelis.

3.5 Paramos paslaugos

V. Paramos paslaugos	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LV	LU	MT	NL	PL	PT	RO	SI	SK	SE	CH	IS	LI	NO
1 veiksmas. Veiklos tęstinumo užtikrinimas per VUT	V	V	V	V		V	V	V	V	V		V	Δ	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V			V
2 veiksmas. Pagalba registruojantis EURES portale (20 straipsnis)	V	V	V	V		V	V	V	V	V		V	Δ	V	Δ	V	V	V	V	V	V	Δ	Δ	V	V	Δ	V	Δ			Δ
3 veiksmas. Būtiniausia informacija apie EURES (22 straipsnis)	V	V	V	V		V	V	V	V	V		V	V	V	Δ	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Δ			V
4 veiksmas. Stebėsena, kaip nariai ir partneriai laikosi reikalavimų	V	V	V	V		V	V	V	V	V		V	Δ	V	Δ	V	Δ	V	Δ	V	V	Δ	V	V	Δ	V	V	Δ	Δ		Δ
5 veiksmas. Paramos paslaugos pasienio regionuose	V	V	V			V	V	V		V		V	Δ	V	Δ	V	Δ	V	V	V	V	V	V	V	V	Δ	V	V			
6 veiksmas. Paramos judumui integravimas į aktyvias darbo rinkos priemones (28 straipsnis, 46 konstatuojamoji dalis)	V	V	V		Δ	V	V	V	V	V		V		V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	Δ	V		

3.5.1 Įgyvendinimas

Visos EURES šalys pranešė apie veiklą ir priemones, kurių ėmėsi siekdamos užtikrinti nacionalinėse VUT darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams teikiamų paramos paslaugų **tęstinumą**. Kalbant apie **darbuotojams ir darbdaviams teikiamą pagalbą ir informaciją** apie tai, kaip registruotis ir naudotis EURES portalu, visos EURES šalys užtikrino, kad į tinklą naujai įtrauktos organizacijos laikytųsi reikalavimų, taikomų joms prisijungus prie tinklo. Tai pasakytina ir apie **būtiniausios informacijos apie EURES portalą** (įskaitant gyvenimo aprašymų duomenų bazę) ir EURES tinklą (įskaitant atitinkamų nacionalinio lygmens EURES narių ir partnerių kontaktinius duomenis) **teikimą**.

Paramos paslaugos pasienio regionuose taip pat teikiamos pasitelkiant EURES narius ir partnerius. Dabartiniu ataskaitiniu laikotarpiu EURES šalių, teikiančių informaciją pasienio darbuotojams, skaičius padidėjo nuo 14 iki 20, o tai atitinka vieną iš EURES *ex post* vertinime pateiktų rekomendacijų[43].

Pagal EURES reglamentą[44] 24 EURES šalys nustatė **aktyvias darbo rinkos priemones, kuriomis siekiama didinti darbo ieškančių asmenų įsidarbinimo galimybes, gerinti laisvų darbo vietų ir darbo ieškančių asmenų susiejimą** ir remiantis šiomis priemonėmis teikti darbo paieškos pagalbą darbo ieškantiems asmenims. Kai kurios šalys taip pat užtikrino, kad tos priemonės nebeapsiribotų tik pagalba ieškant darbo nacionaliniu lygmeniu, bet taip pat galėtų būti naudojamos ieškant darbo kitos valstybės narės teritorijoje. Dar dvi EURES šalys šią pagalbą vis dar rengėsi teikti.

[42] Vienas NKC paminėjo savo IT sistemų pakeitimus, dėl kurių kilus sunkumų perduotų gyvenimo aprašymų skaičius sumažėjo. Kitas NKC paminėjo, kad vis dar tobulina techninę sąsają, kad būtų galima perduoti gyvenimo aprašymus, o dar vienas NKC paminėjo, kad jam savo sąsają dar reikia išbandyti.
[43] EURES *ex post* vertinimas – https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=lt&pubId=8370&furtherPubs=yes, p. 12.
[44] EURES reglamento 28 straipsnis ir 46 konstatuojamoji dalis.

3.5.2 Iššūkiai

Daugeliui naudotojų kilo sunkumų prisijungti prie portalo (pvz., prisijungti taikant greitojo atsako kodo metodus, kurie palaikomi ne kiekvienoje šalyje), o dėl retkarčiais pasitaikančių laikotarpių, kai portalas yra neprieinamas, taip pat buvo pabrėžiama galimybė gerinti prieigą prie portalo[45].

3.6 Keitimasis informacija, programavimas ir veiklos rezultatų vertinimas

VI. Keitimasis informacija, programavimas ir veiklos vertinimas	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LV	LU	MT	NL	PL	PT	RO	SI	SK	SE	CH	IS	LI	NO
1 veiksmas. Keitimasis informacija	Y	Y	Y	Δ	Δ	Δ	Y	Y	Δ	Y		Δ	Y	Δ	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Δ	V	Y	Y	Δ	Δ	Δ	Δ		Y
2 veiksmas. Atitiktis įgyvendinimo akto reikalavimams pagal 31 straipsnio 5 dalį	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	V	Y	Y	Y	Y	Δ	Y		Y
3 veiksmas. Atitiktis įgyvendinimo akto reikalavimams pagal 32 straipsnio 4 dalį	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	V	Y	Y	Y	Y	Y	Y		Y

3.6.1 Įgyvendinimas

Apklausoje visos EURES šalys, išskyrus vieną, paminėjo, kad **renka informaciją apie padėtį darbo rinkoje** (be kita ko, apie darbuotojų trūkumą ir perteklių). Įvairiose šalyse analizė atliekama skirtingais lygmenimis. Pagrindinės šią darbo rinkos analizę atliekančios įstaigos yra, pavyzdžiui, **nacionaliniai statistikos biurai arba VUT statistikos departamentai**. Būtini duomenys dažnai renkami naudojant EKC pateiktus šablonus ir formatus. Surinkta ir išanalizuota informacija dalijamasi įvairiais būdais, be kita ko, ją įkeliant į EURES portalą kartu su veiklos ataskaitomis.

Informaciją apie nacionalinę veiklą NKC renka ir ja dalijasi naudodami **veiklos vertinimo sistemą**, taip pat **programavimo ciklo darbo programas ir veiklos ataskaitas**. Tai apima, pavyzdžiui, informaciją apie jų valdymo modelio struktūrą, EURES darbuotojų kvalifikaciją ir skaičių, taip pat jų veiklos sritis. Be to, dalijamasi informacija apie naujus narius ir partnerius. Kelios EURES šalys taip pat paminėjo, kad jos atlieka **naudotojų pasitenkinimo apklausas**, siekdamos toliau gerinti savo paslaugas ir renginius.

3.6.2 Iššūkiai

Kai kurios EURES šalys pranešė, kad iššūkių, susijusių su duomenų rinkimu ir ataskaitų teikimu, kilo tiek įgyvendinant veiklos vertinimo sistemą, tiek per programavimo ciklą, ir pabrėžė su šių ataskaitų rengimu susijusį darbo krūvį. Kai kurių ataskaitų teikimo mechanizmų atveju NKC dėl riboto duomenų prieinamumo pateikė apytikslius duomenis (pvz., susitikimų skaičių, faktiškai įdarbintų asmenų skaičių, atsakymo į prašymus laiką). Nepaisant to, buvo imtasi veiksmų vidaus IT sistemoms tobulinti.

3.7 Veiksmai, kurių imtasi atsižvelgiant į ankstesnio ataskaitinio laikotarpio rekomendacijas

2018–2020 m. dvimetėje ataskaitoje kai kurie veiksmai[46] nurodyti kaip dabartinio ataskaitinio laikotarpio prioritetai. Šiame skirsnyje pateikiama išsami informacija apie tai, kokiu mastu šie klausimai buvo sprendžiami 2020–2022 m. laikotarpiu, ir trumpai apžvelgiama padaryta pažanga.

1. EURES veiklos atnaujinimas
Siekdami atnaujinti EURES veiklą po to, kai buvo atšauktos izoliavimo priemonės, NKC padėjo didinti informuotumą apie EURES ir jo veiklą per EKC parengtą kampaniją

[45] Šios retkarčiais pasitaikančios prastovos trukmė svyravo nuo dviejų iki dešimties valandų ir apie ją visiems suinteresuotiesiems subjektams buvo visada pranešama prieš savaitę.
[46] Išsamias rekomendacijas galima rasti dvimetėje 2018–2020 m. ataskaitoje (žr. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0046).

„#EURESmovingforward“. Ši kampanija buvo pradėta 2020 m. gruodžio mėn., o jos tikslas – didinti informuotumą apie EURES egzistavimą ir jo veiklą.

2. Tinklo plėtra
Kaip minėta 3.3.1 skirsnyje, visos EURES šalys, išskyrus dvi, atliko būtiną darbą, kad būtų sukurta naujų narių ir partnerių patvirtinimo sistema. Dauguma EURES šalių aktyviai siekia plėsti savo nacionalinius EURES tinklus.

Paspartinti EURES tinklo plėtrą padėjo naujoji komunikacijos strategija. Be to, EKC papildė tinklo plėtros vadovą, kad padėtų NKC vykdyti veiklą.

3. Sąveikumas ir IT sprendimų plėtojimas
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, t. y. 2022 m. birželio mėn., prie bendro koordinuojamo kanalo buvo prijungtos 22 EURES šalys, o dar 7 EURES šalys pradėjo kurti reikiamą ryšį (2020 m. – 11). Kitaip tariant, 29 EURES šalys arba buvo užbaigusios procesą, arba žengė ta linkme[47], palyginti su 23 valstybėmis per ankstesnį ataskaitinį laikotarpį[48].

Dauguma EURES šalių siekė suderinti ir patvirtinti ESCO. Paskutinėje dvimetėje ataskaitoje nurodyta, kad 16 EURES šalių (išskyrus Jungtinę Karalystę) atitiko įgyvendinimo akte, priimtame pagal EURES reglamento 17 straipsnio 8 dalį, nustatytus reikalavimus ir kad dar penkios EURES šalys šiuos reikalavimus atitiko iš dalies. Šiuo metu EURES reikalavimus atitinkančių šalių skaičius išaugo iki 24. Kalbant apie keitimąsi gyvenimo aprašymais ir informacija apie laisvas darbo vietas per bendrą koordinuojamą kanalą, gyvenimo aprašymų, kuriais keičiasi kai kurios EURES šalys, skaičius tebėra nedidelis.

4. EURES paslaugų plėtra
Kaip minėta 3.6.1 skirsnyje, kiekviena EURES šalis renka informaciją apie padėtį savo darbo rinkoje. Nors duomenų išsamumo lygis ir konkretūs duomenys, kuriais dalijamasi, kiekvienoje šalyje skiriasi, vis daugiau šalių dalijasi vis išsamesniais duomenimis, o tai padėjo sustiprinti EURES veiklą ir tikslus.

4 REGLAMENTO ĮGYVENDINIMAS. EUROPOS KOMISIJOS IR EUROPOS KOORDINAVIMO CENTRO VEIKLA

Šiame skirsnyje apžvelgiama EURES reglamento taikymo ES lygmeniu padėtis, kaip to reikalaujama EURES reglamento 33 straipsnio antroje pastraipoje. Jame naudojamas tas pats spalvinis kodavimas kaip ir 3 skirsnyje.

4.1 Reglamento reikalavimai

EKC veiklos sritys	Padėtis
Horizontalioji paramos EURES tinklui veikla	V
Pasirengimas taikyti EURES reglamentą	V
Tinklaveikos, tarpusavio mokymosi ir keitimosi geriausios patirties pavyzdžiais palengvinimas (8 straipsnis)	V
Su EURES tinklu susijusi informavimo ir komunikacijos veikla (1–8 straipsniai)	V
NKC darbuotojams ir EURES nariams / partneriams skirtos mokymo programos įgyvendinimas (8 straipsnis)	V
Parama plečiant tinklą ir patvirtinimo sistemas (3–7–11 straipsniai)	V
Programavimo ciklas ir keitimasis darbo rinkos informacija, įskaitant bendrą analizę	V
EURES portalo plėtra ir valdymas (įskaitant pagalbos tarnybos funkciją) ir sąveikumo platforma	V
Veiklos vertinimas ir pažangos stebėsena	V
Valdymas ir dialogas ES lygmeniu	V

[47] Reikėtų paminėti, kad 2 šalys apie savo ryšį su bendru koordinuojamu kanalu nepranešė.
[48] 11 EURES šalių pradėjo prisijungimo prie bendro koordinuojamo kanalo kūrimo procesą, o iki 2020 m. birželio mėn. pabaigos 12 šalių jau buvo prie jo prisijungusios.

4.2 Įgyvendinimas

Be to, kad ataskaitiniu laikotarpiu EKC buvo perkeltas iš Komisijos į EDI, EKC toliau teikė **horizontaliąją paramą** EURES tinklui, visų pirma:

- nacionaliniu lygmeniu veikiančioms EURES organizacijoms pateikė būtinas **įgyvendinimo gaires**, pvz., dėl mokymo, tarpusavio mokymosi renginių, veiklos koordinavimo susitikimų ir darbo grupių;
- teikė paramą **tinklaveikai ir mokymuisi**, t. y. organizavo tarpusavio mokymosi renginius įvairiomis temomis ir rėmė tinklaveiką bei dvišales diskusijas per metinius programavimo ciklo praktinius seminarus. Be to, buvo visiškai atnaujintas EURES ekstranetas, siekiant pagerinti specialių priemonių prieinamumą ir palengvinti NKC tinklaveiką;
- vykdė EURES nariams ir partneriams skirtą **mokymo veiklą**. NKC padėjo rengti specialius mokymus tokiomis temomis, apie kurias jie norėjo įgyti papildomų įžvalgų;
- didino informuotumą apie EURES vykdydamas savo **informavimo ir komunikacijos veiklą** ir EURES šalims teikdamas paramą komunikacijos srityje. EKC vadovavo komunikacijos veiklai ir 2021 m. parengė naują komunikacijos strategiją, kuria siekiama padidinti EURES žinomumą ir matomumą tiek viduje, tiek išorėje (kaip rekomenduojama *ex post* vertinime);
- teikė paramą **tinklo plėtrai** – organizavo tarpusavio mokymosi renginius, mokymo kursus, diskusijas per EKG posėdžius, taip pat sudarė šiam klausimui skirtą darbo grupę, kuriai pavesta parengti patvirtinimo sistemos, patvirtinimo proceso, naujų narių ir partnerių įtraukimo ir išplėsto EURES tinklo veiklos gaires ir priemonių rinkinį;
- tobulino **EURES portalą** – atliko atnaujinimus, kuriais siekiama, kad jis taptų patogesnis vartotojui, saugesnis ir geriau pritaikomas (atsižvelgiant į *ex post* vertinime pateiktą rekomendaciją). Vis dėlto vėluojama įdiegti automatinį susiejimą ir sukurti būtiną techninę infrastruktūrą. Tai turi būti atlikta, kad EURES nariai ir partneriai galėtų tiesiogiai prisijungti prie EURES informacijos apie laisvas darbo vietas ir gyvenimo aprašymų per savo platformas[49];
- teikė rekomendacijas EURES šalims, perkėlusioms **pameistrystės ir stažuočių** pasiūlymus į EURES portalą.

4.3 Iššūkiai

Laipsniškas EKC **kompetencijos perkėlimo** iš Komisijos EDI procesas prasidėjo kartu su pirmuoju izoliavimo laikotarpiu 2020 m. kovo mėn. Dėl izoliavimo šios grupės negalėjo atlikti planuoto perkėlimo. Atsižvelgiant į tai, kad iš EKC į EDI nebuvo perkeltas nė vienas Komisijos darbuotojas, buvo labai svarbu organizuoti išsamų žinių perdavimą. Abi grupės buvo suplanavusios, kad EDI darbuotojai keletą mėnesių asmeniškai stebės Komisijoje EKC užduotis atliekančios grupės darbą, kad užtikrintų veiklos tęstinumą ir susipažintų su užduotimis, tačiau tai buvo neįmanoma dėl COVID-19 apribojimų. Šios grupės turėjo organizuoti EDI prijungimą internetu, o dėl pandemijos sukeltų papildomų kliūčių ir dėl negalėjimo fiziškai susirinkti tiek Komisija, tiek EDI buvo priverstos skirti daug laiko ir išteklių[50]. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje EDI pareiškė galinti vykdyti EKC funkcijas ir jog gali būti laikoma, kad perdavimas sėkmingai užbaigtas.

[49] Žr. EURES reglamentą, ypač III skyrių.

[50] Kadangi po to, kai EKC buvo perkeltas į EDI, EURES portalo techninę plėtotę ir priežiūrą ir toliau vykdo Komisija, šioje srityje buvo užtikrintas tęstinumas.

4.4 Veiksmai, kurių imtasi atsižvelgiant į ankstesnio ataskaitinio laikotarpio rekomendacijas

Antrojoje 2018–2020 m. EURES dvimetėje ataskaitoje kai kurie veiksmai nurodyti kaip EKC prioritetai. Ataskaitoje atskirai pateikiami veiksmai, kurių turi imtis Komisija ir EDI, priklausomai nuo to, kam EKC priklausė organizaciniu požiūriu. Per ankstesnį ataskaitinį laikotarpį Komisijai priklausiusiam (iki perkėlimo) **EKC** buvo skirtos toliau išvardytos rekomendacijos.

1. EKC perkelti į EDI
Kaip minėta įgyvendinimo skirsnyje, nepaisant pandemijos sukeltų sunkumų, EKC perkėlimas į EDI ataskaitiniu laikotarpiu buvo sėkmingai užbaigtas.

2. Remti EURES veiklos atnaujinimą
Siekdamas atnaujinti EURES veiklą po to, kai buvo atšauktos izoliavimo priemonės, EKC parengė kampaniją „Moving Forward“. Ši kampanija buvo vykdoma nuo 2020 m. gruodžio mėn. iki 2021 m. vasario mėn., siekiant didinti informuotumą apie EURES egzistavimą ir jo veiklą. Ši komunikacijos kampanija buvo sėkminga. Kampanija „#EURESmovingforward“ pasiekė 12 mln. Žmonių, o daugiau kaip 16 000 naudotojų dalyvavo EURES viktorinoje „Kuri Europos šalis tinkama jums?“. Be to, buvo sukurti penki nauji vaizdo įrašai apie EURES ir pradėjo veikti naujas EURES „Instagram“ kanalas[51].

3. Didinti paramą labiausiai nuo pandemijos nukentėjusiems darbuotojams
Be bendros kampanijos „Moving Forward“, konkrečioms darbuotojų grupėms buvo skirta konkretesnė komunikacijos veikla. Pavyzdžiui, siekdamas padėti apsaugoti sezoninius darbuotojus ir sumažinti kliūtis, su kuriomis jie susiduria, EURES tinklas dalyvavo kampanijoje „Rights4AllSeasons“. Ji pradėta įgyvendinti bendradarbiaujant su Komisija, Europos kovos su nedeklaruojamu darbu platforma, ES šalimis ir socialiniais partneriais. Šia kampanija EURES tinklas padėjo didinti informuotumą apie esamas teises, pareigas ir konsultavimo paslaugas, kuriomis siekiama užtikrinti sąžiningas sezoninio įdarbinimo sąlygas.

4. Skatinti ir remti ESF+ naudojimą EURES veiklai finansuoti
2021–2027 m. programavimo laikotarpiu Komisija ir EKC aktyviai skatino naudoti ESF+ EURES veiklai finansuoti.

5. Toliau kurti ataskaitų teikimo priemones
Ir Komisija, ir EKC pripažįsta, kad NKC ir nariams bei partneriams taikomi ataskaitų teikimo reikalavimai jiems yra našta. Vis dėlto ataskaitų apie EURES veiklą teikimas yra pagrindinė EURES reglamento dalis, kurią teisės aktų leidėjas laikė būtina. Siekiant sumažinti dalį šios naštos, buvo įdiegtas naujas IT įrankis, kuriuo NKC sudaromos sąlygos patogiau užpildyti savo duomenis. Šia tema taip pat vyksta tolesni svarstymai (dėl tolesnio veiklos vertinimo sistemos ir programavimo ciklo veiklos derinimo arba palengvinimo).

6. Plėtoti plataus masto pameistrystės ir stažuočių mainus
Ataskaitiniu laikotarpiu šiuo klausimu nebuvo imtasi jokių konkrečių veiksmų, nes pirmenybė buvo teikiama EKC perkėlimui ir buvo reikalingos visos EKC priemonės veiklos tęstinumui užtikrinti. Todėl šiuo laikotarpiu šiai sričiai nebuvo galima skirti papildomų investicijų.

7. Toliau tobulinti EURES portalą
Komisija ir EDI (po EKC perkėlimo) toliau įgyvendino EURES portalo pakeitimus, kad jis būtų patogesnis naudotojams. Taip pat buvo įsteigtas IT iniciatyvinis komitetas, kurio tikslas – palengvinti koordinavimo, planavimo ir sprendimų priėmimo procesą su portalu susijusiais klausimais, kad būtų susitarta dėl būsimos EURES portalo plėtros.

[51] Jį galima rasti adresu https://www.instagram.com/euresjobs/.

Europos darbo institucijos valdomam Europos koordinavimo centrui skirtos šios rekomendacijos:

1. Užbaigti EKC perkėlimą
Kaip minėta skirsnyje apie įgyvendinimą, EKC perkėlimas į EDI ataskaitiniu laikotarpiu buvo sėkmingai užbaigtas.

2. Remti sąžiningą judumą
Pagrindinis EURES veiklos tikslas – didinti sąžiningą judumą tarp EURES šalių. EKC operatyvinės pagalbos funkcijos perkėlimas iš Komisijos į EDI buvo vienas iš žingsnių siekiant dar labiau sustiprinti EURES šalims teikiamą paramą, nes taip EKC sudaromos palankesnės sąlygos glaudžiau bendradarbiauti teikiant kitas svarbias paramos paslaugas toms šalims ir piliečiams, už kuriuos atsakinga EDI. Per ataskaitinį laikotarpį įvairiems NKC organizuojamiems projektams ir renginiams, kuriais siekiama remti sąžiningą judumą, prireikus skirta EKC parama. EKC taip pat prisidėjo prie pagrindinės komunikacijos veiklos, pavyzdžiui, kampanijos „Moving Forward“ ir konkretesnių kampanijų (pvz., „Rights for all seasons“), ir joms vadovavo.

3. Toliau stiprinti EURES komunikaciją
Šiuo ataskaitiniu laikotarpiu EURES komunikacijos stiprinimas buvo vienas iš svarbiausių plėtotės aspektų. Buvo parengta nauja komunikacijos strategija ir EDI skyrė papildomą finansavimą, kad būtų padidintas informuotumas apie EURES ir jo veiklą tiek viduje, tiek išorėje.

4. Skirti pakankamai išteklių EURES veiklai
Kadangi kompetencijos perdavimas EDI vyko palaipsniui, 2021 m. pradžioje dar ne visa veikla buvo finansuojama iš EDI biudžeto. Dėl to EURES veiklai EDI 2021 m. galėjo skirti santykinai mažesnį biudžetą, palyginti su 2022 m. 2021 m. EDI į EURES veiklą investavo 7,5 mln. EUR, o 2022 m. ši suma padidėjo iki 9,9 mln. EUR.

5 IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

5.1 Išvados

Siekiant įgyvendinti EURES reformą ir užtikrinti sąžiningą darbo jėgos judumą Europos Sąjungoje, 2016 m. EURES reglamente EURES tinklui nustatyta keletas reikalavimų. Be šių reikalavimų, Reglamento (ES) 2019/1149 6 straipsnyje nustatyta, kad iki 2021 m. rugpjūčio mėn. EKC turėtų būti perkelta iš Komisijos į EDI. Visų šių tikslų buvo siekiama COVID-19 pandemijos metu, t. y. didelio neapibrėžtumo laikotarpiu, nes buvo taikomos izoliavimo priemonės, kurios, be kita ko, turėjo įtakos bendradarbiavimui ir tarpvalstybinėms kelionėms.

Po intensyvaus abiejų institucijų bendradarbiavimo EKC perkėlimas iš Komisijos į EDI buvo užbaigtas 2021 m. gegužės mėn. Baigus šį perkėlimą, EDI dabar priklausantis EKC tapo EURES portalo sistemos valdytoju, o Komisija išlieka atsakinga (veiklos požiūriu) už EURES portalo techninį veikimą ir plėtojimą bei susijusias IT paslaugas.

Dar reikia spręsti kai kuriuos uždavinius, visų pirma susijusius su tinklo plėtra ir didesnio narių bei partnerių skaičiaus priėmimu.

5.2. EURES šalims skirtos rekomendacijos

Remiantis šioje ataskaitoje pateiktomis pagrindinėmis išvadomis dėl įgyvendinimo padėties ir nustatytais likusiais iššūkiais, kito ataskaitinio laikotarpio pagrindiniai prioritetai yra apibendrinami taip:

1. Toliau investuoti į tinklo plėtrą
Tinklo plėtra yra EURES tinklo prioritetas nuo tada, kai įsigaliojo naujausias reglamentas. Kadangi augimas buvo lėtesnis, nei tikėtasi (galimi nariai ir partneriai nėra pakankamai pritraukiami), NKC turėtų nustatyti aiškias strategijas dėl to, ką nauja EURES tinklo sudėtis reiškia jų paslaugų modeliui ir veiklai, į ką kreiptis ir kaip užtikrinti, kad dėl tinklo plėtros EURES naudos gavėjams būtų teikiamos geresnės paslaugos.

2. Aiškiai apibrėžti ryšių palaikymo kanalus
Komunikacija yra labai svarbi didinant informuotumą apie EURES. Siekiant kuo labiau padidinti EURES komunikacijos poveikį, svarbu žinoti, į kuriuos informacijos sklaidos kanalus reikėtų susitelkti. Šis klausimas jau sprendžiamas naujojoje komunikacijos strategijoje. Siekiant gauti išsamesnių atsiliepimų apie įvairių komunikacijos kanalų veiksmingumą, darbo ieškantiems asmenims ir darbdaviams siunčiamose nacionalinėse apklausose galėtų būti pateiktas klausimas, kokius atsiliepimus apie EURES darbą ir paslaugas jiems teko girdėti. Tai ne tik padėtų patobulinti būsimus ryšių palaikymo kanalus, bet ir komunikaciją sutelkti į tikslinę auditoriją.

3. Užbaigti ESCO derinimą visame tinkle
Ataskaitiniu laikotarpiu padaryta pažanga tvirtinant arba derinant ESCO. Vis dėlto kuriose EURES šalyse būtinas derinimas dar neužbaigtas. Atsižvelgiant į šio derinimo svarbą automatiniam susiejimui, artimiausiais mėnesiais jo įgyvendinimui turėtų būti skiriamas prioritetas.

4. Gerinti „EU Login“ prisijungimo sistemos naudojimą
„EU Login“ prisijungimo sistema didina EURES portalo saugumą. Siekdamas paskatinti visus naudotojus atnaujinti savo paskyras po to, kai EURES portale techniškai įdiegtas „EU Login“ prisijungimas, 2022 m. sausio mėn. EKC išplatino keletą priminimų, prie kurių buvo pridėtos gairės ir vaizdo mokomoji medžiaga. Todėl visi NKC turėtų toliau skatinti savo narius ir partnerius juo naudotis, o mokomąją medžiagą pateikti nacionalinėse interneto svetainėse.

5. Užtikrinti, kad gyvenimo aprašymai būtų perduoti EURES portalui
EURES reglamente reikalaujama, kad visi EURES nariai ir partneriai EURES portalui perduotų savo viešai skelbiamą informaciją apie laisvas darbo vietas ir gyvenimo aprašymus, dėl kurių skelbimo EURES portale per bendrą koordinuojamą kanalą darbuotojai yra davę sutikimą. NKC į portalą įkelia informaciją apie laisvas darbo vietas, tačiau atrodo, kad gyvenimo aprašymų perduodama mažiau. Aktyvesnis gyvenimo aprašymų perdavimas iš šalių EURES portalui turėtų tapti vienu iš prioritetų.

6. Toliau plėtoti plataus masto pameistrystės ir stažuočių mainus
Su pameistryste ir stažuotėmis susijusi veikla, kai užmezgami darbo santykiai, turėtų būti toliau plėtojama tiek vykdant EURES konsultantų veiklą, tiek teikiant pasiūlymus EURES portalui.

5.2 Europos darbo institucijos valdomam Europos koordinavimo centrui skirtos rekomendacijos

Atsižvelgdama į pirmiau minėtus iššūkius, EDI turėtų suteikti pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių EDI priklausančiam EURES Europos koordinavimo centrui (EKC), remti EKC veiklą ir siekti sinergijos su kitomis EDI užduotimis, kartu visapusiškai paisydama nepriklausomo EURES valdymo, kaip nustatyta 2016 m. EURES reglamente. EDI priklausantis EKC pirmenybę turėtų teikti šioms užduotims:

1. Užtikrinti atitiktį EURES reglamentui
Visiška atitiktis EURES teisiniam pagrindui turėtų išlikti vienu iš svarbiausių EKC prioritetų; tai turėtų atsispindėti visoje jo veikloje ir užduotyse. Tolesnė portalo plėtra ir toliau turi atitikti EURES reglamentą, o programų sąsajos turi būti kuriamos taip, kad nariai ir partneriai turėtų geresnę prieigą prie gyvenimo aprašymų ir informacijos apie laisvas darbo vietas, būtų užtikrinta NKC teikiama parama vykdant ESCO derinimą ir būtų kuriamas įgūdžiais grindžiamas susiejimo įrankis ir rengiami veiksmų, kuriems EKC šiuo atžvilgiu turėtų teikti pirmenybę, pavyzdžiai.

2. Siekti EURES ir „Europass“ sąveikos
Siekiant didinti EURES ir „Europass“ sąveiką, kad EURES naudos gavėjams būtų teikiamos geresnės paslaugos, reikėtų užtikrinti glaudesnius jų tarpusavio ryšius ir sąsajas. Naudojantis EURES portalu, EURES portalo naudotojams būtų naudinga turėti prieigą prie „Europass“ įrankio; „Europass“ naudotojai turėtų pasinaudoti portale skelbiamais darbo pasiūlymais. Kai įmanoma, reikia siekti papildomos sąveikos su portalu „Your Europe“.

3. Toliau remti NKC veiklą tinklo plėtros srityje
Tinklo plėtra yra vienas iš svarbiausių EURES tinklo prioritetų nuo pat jo sukūrimo. Ankstesnėje dvimetėje ataskaitoje ir *ex post* vertinime nustatyti uždaviniai tebėra neišspręsti, nes NKC vis dar sunku aiškiai parodyti narystės EURES tinkle pridėtinę vertę ir pagrindinius argumentus, kad įtikintų prisijungti prie EURES tinklo. Taigi EKC turėtų toliau padėti NKC nustatyti strategiją, kaip kreiptis į galimus naujus narius bei partnerius ir toliau rengti pagalbinę medžiagą arba tarpusavio mokymosi renginius prisijungimo tema.

4. Perorientuoti ataskaitą dėl darbo jėgos trūkumo bei pertekliaus ir užtikrinti, kad EURES sistemingai padėtų spręsti darbo jėgos trūkumo problemą
Darbo jėgos trūkumas vis dažniau yra svarbiausias nacionalinės ir Europos užimtumo politikos darbotvarkės klausimas, o kelios organizacijos reguliariai praneša apie naujausias su tuo susijusias tendencijas. EKC turėtų ieškoti sąveikos su Komisijos ir kitų ES agentūrų parengtomis ar propaguojamomis ataskaitomis ir iniciatyvomis, kad išvengtų dubliavimosi ir prisidėtų savo praktine patirtimi. Programuojant veiklą (pavyzdžiui, Europos (internetinių) darbo dienų srityje) galėtų būti sistemingai siekiama spręsti darbo jėgos trūkumo problemą.

5. Užtikrinti ESCO derinimo detalumą

Per pastaruosius ketverius metus imtasi svarbių veiksmų siekiant užtikrinti tarptautinio ESCO klasifikatoriaus įgyvendinimą. Tačiau EURES šalims vis dar kyla sunkumų, susijusių su tinkamo detalumo derinimu. Kadangi šis derinimas naudojamas siekiant automatizuoti gyvenimo aprašymų ir darbo pasiūlymų susiejimą EURES portale, atliekant derinimą turėtų būti pakankamai diferencijuojami įgūdžiai ir profesijos. Todėl EKC kartu su Komisija turi užtikrinti, kad derinimas atitiktų nustatytus kokybės kriterijus ir kad EURES portalui teikiami duomenys būtų pakankamai išsamūs.

6. Investuoti į EURES darbuotojų mokymą
EKC turėtų didinti savo mokymo pasiūlą EURES darbuotojams, kad būtų užtikrinta nuolatinė jų kompetencija ir tolesnis mokymasis. Mokymo programa turėtų būti nuolat stebima kokybės užtikrinimo tikslais, taip pat vertinama ir plėtojama atsižvelgiant į nuolat kintančius tinklo ir darbo rinkos poreikius.

7. Toliau remti Europos (internetinių) darbo dienų organizavimą
Dar iki COVID-19 pandemijos Europos (internetinės) darbo dienos jau buvo rengiamos internetu arba mišriu būdu. Atsižvelgiant į tokių darbo dienų sėkmę tarp darbo ieškančių asmenų ir darbdavių, EKC prašoma toliau remti šiuos renginius ir prisidėti prie jų sėkmingo įgyvendinimo. EKC turėtų orientuotis į Europos (internetines) darbo dienas tuose sektoriuose, kuriuose trūksta darbo jėgos.

8. Toliau optimizuoti ataskaitų teikimo procedūras
Nepaisant teisinių apribojimų, vienas iš pokyčių, kuriuos įgyvendinti NKC prašo dažniausiai, yra programavimo ciklo ir veiklos vertinimo sistemos integravimas dėl jų administracinės naštos NKC.

Kurdama naujus IT įrankius, EKC turėtų toliau remti NKC, kai įmanoma, ir kurti naujus būdus, kaip palengvinti ataskaitų teikimą.

9. Didinti EURES portalo matomumą ir žinomumą, toliau tirti naujus ryšių palaikymo kanalus, parengti tikslinius PVRR ir didinti bendradarbiavimą su Komisija

EKC parengta komunikacijos strategija padeda didinti tinklo ir jo veiklos matomumą. Vis dėlto, siekiant ne tik suderinti skatinimo veiksmus ir padidinti jų veiksmingumą, bet ir laikui bėgant sustiprinti tinklo įvaizdį ir padidinti EURES portalo matomumą, gali būti tikslinga taikyti ilgesnio laikotarpio komunikacijos strategiją – įgyvendinti daugiametę komunikacijos kampaniją. Šios kampanijos metu taip pat būtų galima išsamiau išnagrinėti naujosios socialinės žiniasklaidos, ypač skirtos jaunimui, naudojimo privalumus. EKC turėtų skatinti nustatyti gerus PVRR ir įvertinti komunikacijos arba kampanijų pasiekiamumą ir įtrauktį pagal oficialius Komisijos ryšių tinklo rodiklius. Kadangi Komisija ketina vykdyti platesnę daugiametę komunikacijos kampaniją, į ją būtų galima įtraukti EURES ir pagrindines žinutes apie jo paslaugas, kad EURES taptų labiau matomas Europos lygmeniu. Pavyzdžiui, į šią kampaniją planuojama įtraukti informaciją apie EURES ir „Europass“ sąveiką. Visų pirma EKC turėtų užbaigti savo veiksmus, kuriais siekiama Komisijai padėti rengti ES informavimo tinklų visoje Europoje ir EEE tinklo žemėlapį[52].

10. Stiprinti „EU Login“ prisijungimo sistemos naudojimą

Sumažėjus registruotų darbo ieškančių asmenų ir darbdavių skaičiui, reikia papildomų priemonių, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos naudotis EURES portalu.

5.3 Pagrindinės Komisijai skirtos išvados

Siekdama išspręsti kai kuriuos pirmiau aprašytus įgyvendinimo uždavinius, Komisija galėtų laikytis toliau pateiktų rekomendacijų.

1. EURES ir „Europass“ sąveika

Komisija turėtų toliau glaudžiai bendradarbiauti su EKC, kad EURES portalo naudotojams būtų paprasčiau juo naudotis ir galbūt dar geriau pasinaudoti nustatyta sąveika su „Europass“ (žr. pirmiau pateiktą EKC skirtą rekomendaciją Nr. 2).

2. Daugiametė komunikacijos kampanija

Kaip nurodyta pirmiau pateiktoje EKC skirtoje 10 rekomendacijoje, siekiant ne tik suderinti EURES populiarinimo veiksmus ir padidinti jų veiksmingumą, bet ir padidinti informuotumą apie tinklą, gali būti tikslinga taikyti ilgesnio laikotarpio komunikacijos strategiją – įgyvendinti daugiametę komunikacijos kampaniją. Visų pirma EURES turėtų būti įtrauktas į Komisijos organizuojamą išsamią daugiametę komunikacijos kampaniją, siekiant padidinti EURES tinklo ir EURES portalo matomumą ir populiarinti jo paslaugas Europos lygmeniu, kaip pasiūlė Komisija savo tolesnės veiklos ataskaitoje, skirtoje Europos konferencijai[53].

3. Didinti tikslinės judumo programos ir tarpvalstybinės partnerystės grupių finansavimą ir matomumą

Paaiškėjo, kad tikslinė judumo programa ir tarpvalstybinės partnerystės grupės yra ypač svarbios, nes, be konkrečių darbo rinkos poreikių tenkinimo, jomis skatinama įtrauktis ir laisvas darbuotojų judėjimas EURES šalyse. Todėl užtikrinus būsimą šių judumo programų finansavimą, būtų galima toliau gauti naudos ir galbūt įgyvendinti novatoriškesnius, platesnio užmojo ir didelio masto projektus, kurie galėtų dar labiau padėti darbuotojams ir darbdaviams, visų pirma sprendžiant darbo jėgos trūkumo ir kliūčių tarpvalstybiniam darbui problemą.

[52] Žemėlapis „Europos Sąjunga šalia manęs“. Žr. https://european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lt.

[53] COM(2022) 404 *final*, „Nuo vizijos prie konkrečių veiksmų“.